

Sermo .I.

guissimis abundaret. tunc veiret anticeps sic in firmis regimē medici nō tenētibz aduenit mora. **Dat. xxiij.** Om̄ abundabit iniquitas re frigescet caritas mltōz. z subdit. Tūc veniet p̄sumatioz. **Dñica in. lxx.** Sermo p̄mus

Multi sunt uocati

M pauci s̄o electi. **Dat. xx.** Sc̄m euāgelii hodiernū i sūma p̄tinet tres altaz sub tiles matias theologie. s. vocatōz gr̄e. donatōz gl̄ie. distinctōz vite. De his tribz dic̄ sermo n̄r. z d̄ terciō loq̄t̄ thema. **Multi sūt vocati.** pauci s̄o electi. s̄bū t̄ribile ē s̄z vez. **Dico p̄mo** q̄ i sc̄o euāgel. hodierno oñd̄it vocatio gr̄e. s. q̄n̄ deus suā bonitate vocat p̄sonas ad bonā vitā. z ad suā gr̄am sine p̄cedētibz meritis creature. **De h̄ dicit petr̄ apl̄s.** De ois gr̄ie. s. dator. q̄ vocauit nos i eternā suā gl̄iaz. **De. v.** **Modū h̄ vocatōis** diuersitatū d̄iaz declarat euāgel. i pabola. d. **Sille ē regnū celoꝝ** hoi p̄familiasz. vbi ponit. v. d̄iaz h̄ vocatōis ad bonā vitā et p̄niā ad suā gratiā. sic sūt. v. etates p̄ncipales hois siue m̄lie. z q̄dā vocat̄ hora p̄ma. q̄dā hora t̄cia. hora p̄ma ē puericia. qz tūc incipit claritas diei sic i puericia incipit claritas discretōis ad discernendū int̄ bonū et malū. z h̄o incipit h̄ze p̄cediā z deuotōz. et cauere a pctis. **Tales vocat̄ a deo hora p̄ma.** Hora t̄cia s̄z adole scētia a. xv. annis vsqz ad. xxv. qz tūc instar solis maḡ oñd̄it claritatē discretōis z deuotōnis. q̄n̄ i tali etate recedūt a pctis z incipiunt bonā vitā. vocant̄ a deo hora t̄cia. **Alij vocat̄ a deo hora sexta** zc. sic iuuenes q̄ ad instar solis sūt i flore iuuetutis. et i seruore iuuetutis. cor palis. q̄n̄ tales p̄uertūt ad deū vocant̄ a deo hora. vj. **Hora nona ē senect̄** q̄n̄ h̄o ad istar sol̄ iā inclinā s̄us terraz. q̄n̄ tales i illa etate vocat̄ v̄l̄ p̄uertūt ad deū. z ad p̄niā vocat̄ur hora nona. **Hora. xj.** vocat̄ hora vespat̄ z hora. xj. ē decrepit̄. q̄n̄ in tali etate p̄uertunt ad deū dicunt̄ vocari ad deū hora. xj. q̄n̄ cōuertunt̄ de pctis restituūt. remittūt iniurias. cōfitem̄ zc. **Ecce vocatō gr̄e i ql̄ibet etate.** s. p̄ma ē melior. de q̄ **Hiere.** Bonū ē viro cū por tauerit iugū dñi. iugū. s. obediētie ad p̄ceptū dei. ab adole scētia sua. **Tren. iij.** **Rō.** q̄n̄ q̄ in adole scētia se dāt pctis z male vite. postea cū maḡ difficultate p̄nt̄ p̄uert̄ z redire ad deū. qz p̄suetudo ē alta natura. **Jō Hiere. xij.** **Si** mutare p̄t̄ ethiops pellē suā aut pard̄ varie / rates suas. z vos poterit̄ bñ facere cū didice

ritis malū zc. **Et cōcordat s̄sus phie. d.** Dñi nō assuescit virtutibz dñi iuuenescit. **Avicij** desinere nescit q̄n̄ senescit. **Jō dic̄** scriptura sc̄a **Adole scēs** iuxta viā suā. etiā cū sennerit non recedet ab ea. puer. xxij. **Moralit̄.** **Dic** quō ē magnū pctm̄ p̄is et m̄ris si filij sūt male nutriti. q̄n̄ s̄ga tenera leuie p̄t̄ dirigit̄. **Juxta** similitudinē boni oculani q̄ nutrit̄ ordiat arbores bñ. al̄s si sint curnez male ordinate. est culpa sua. **Jō vos d̄** m̄fimonio estis ozula ni q̄ plantatis arbores i orto eccle. iōz. **Dic** quō filij sūt nutriti ne iurēt p̄ deū. nec p̄ sanctos. s. vt affirmēt p̄ aduerbia. z q̄n̄ erūt magni. tūc nō erunt iuratores nec blasphemiz. **Ro. h̄yiciū.** z dic̄ exēplū sci lodonici reḡi fr̄acie. **Dic** ei q̄dā die q̄ndā quē blasphemātem audierat i labijs ferro calido cauterizari p̄cepit **Velle** inq̄ens i labijs meis h̄ac indecētā sustinere dñm̄ h̄yiciū blasphemie pessimū de reḡ meo penit̄ tolleret zc. **Digni** sūt morte n̄ solū q̄ ea faciūt. s. etiā q̄ p̄sentit̄ faciētibz. **ad Ro. j. glo. Aug.** Cōsentit̄ faciētibz q̄ deberēt corrigere z nō faciūt. p̄mū p̄tinet ad parētes. sc̄m ad seip̄m. terciū ad dños z rectores cōitātū. **Mo.** tres p̄ditōes gētū q̄ nō deberēt iurare. sed sp̄ deberēt eē pati ad mortē. s. clerici. marinarij. et hoies armoz. q̄ q̄tidie sunt i periculo mortis. z tñ isti sunt cōiter peiores. **Jō dicit apl̄s** parētibz **ad Eph. vj.** **P̄ces** nolite ad iracundiā s. dei. puocare filios v̄os. sed educate illos i disciplina z correctōe dñi **Dico** sc̄do q̄ i sc̄o euāgelio oñd̄it donatō gl̄e. qz iō de dat̄ alicui suā gr̄az. vt det sibi finallē suā gr̄az. qz gr̄a ē dispositō ad gl̄am habedā. **Dauid ps. lxxxiij.** qz misericōiaz z p̄itatez diligit de. gr̄am z gl̄az dabit dñs. **Nota** bñ istā declaratōem reddendo singula singulis qz p̄mutata p̄portōe. vt dicunt logici. bñ valet argumentū. **Quia** de diligit misericōiam. dabit gr̄am. qz magna est dei misericōia. iō peccatori penitenti dat gr̄am. **Et qz** veritatē diligit de. ideo gl̄iam dabit dñs. qz ipse p̄misit dare gl̄iaz penitētibz. **Modū** donatōis gr̄e declarat euāgelii hodiernū. d. **Cū** sero aut factū esset. dixit dñs vinee procuratori suo **Voca** operarios z redde illis mercedem incipiensa nouissimis vsqz ad p̄mosz. vbi sit it ordo p̄posterus. vnde dicit. **Erūt** nouissimi p̄mi et primi nouissimi. **Hora** tres declaratōes huius verbi. **Erunt** nouissimi. **Prima** fm duratōem t̄palem. **Secda** fm conditōes mundanalē. **Tercia** fm affectōem cordialē.

Dominica in. lxx.

De p̄ma sciēdū. q̄ de diuinitate t̄ps. q̄ est t̄ps la
borādi i isto m̄do i bonis opibz. s. p̄nic. mie iu
sticiez. In alio m̄do ē t̄ps d̄scēdi ill̄ q̄ hic la
borauerunt. **Auctas.** Dia t̄ps h̄nt: z suis spa
cijs trāseūt ymuerſa sub celo. **T̄ps** nascēdi z
t̄ps moriēdi. **T̄ps** plātādi et t̄ps euellēdi q̄d
plantatū ē **T̄ps** flēdi z t̄ps ridēdi. **T̄ps** plā
gēdi et t̄ps saltādi zc. **Eccl̄s. iij.** **Jō t̄ps.** **Bea**
ti q̄ nūc flētis. s. p̄ p̄niam. q̄ ridebitis p̄ gl̄iam.
Lu. vi. **Nō** in h̄ m̄do sunt q̄dam p̄mi. s. ad
gr̄am dei habendā. **Quidaz** s̄o nouissimi. q̄
tū nouissimi erūt p̄mi in gl̄ia. sicut patz de b.
Petro. q̄ p̄ in t̄pe fuit vocat̄ ad gr̄am dei z
ad apl̄atū q̄ stephan̄. et tū stephan̄ fuit pri
mus i gl̄ia. b̄n̄ p̄. xxx. annos a n̄q̄ pet̄. **Ecce**
quō f̄m duratōem t̄palē sunt p̄mi nouissimi
z nouissimi p̄mi. **Jdē** p̄r̄ dici de. s. **Andreas**
de latrone. **Moraliter** h̄z hic doctrina de
filijs vestris puis post baptisimū decedētibz
q̄ fuerūt nouissimi ad gr̄am q̄ parētes. **Jō** il
li nō sunt flēdi. sed adulti. ribaldizc. **Jō** apl̄s
j. ad **Thes. iij.** **Nolum** vos ignorare de dor
mientibz z innocentibz quiescentibz vt nō cō
tristemi zc. **Scda** declaratio est f̄m p̄ditōis
mūdānalē. **Cōditio** huius mūdi est q̄ illi q̄ sūt
diuites honoratiz in p̄speritate p̄stituti elō
gātur a deo. q̄ nimis diligūt diuitias. hono
res zc. **Jō** q̄si plangēdo dicit de. **Dilect** me
us. i. xp̄ian̄. **incrassat**. **impinguat**. **dilatāt**.
dereliquit deū factorē suū: z recessit a deo salu
tari suo. **Deut. xxxij.** **Sz** aduersitas facit op
positū. q̄ facit cōuerti gentes ad deū q̄n tri
bulati et afflicti sunt. **Auctas.** **Brego.** **Dala**
q̄ nos hic p̄mūt ad deū ire cōpellūt. **Nō** iu
tra p̄ditōem huius mūdi p̄sone diuites magis
honorant. z sunt p̄mi in om̄i loco tā in eccl̄a
q̄ in platea. tam in mēsa q̄ in via. paupes s̄o
sunt nouissimi. q̄ modica mētio fit de ipsis.
Sed in alio mundo fit totū oppositū. q̄ pau
peres q̄ sunt nouissimi in isto mūdo. in alio
mūdo erūt p̄mi. s. in paradiso. **Diuites** s̄o q̄ i
hoc mūdo sunt p̄mi. in alio erūt nouissimi. s.
in inferno. sicut patet de diuite epulone et d̄
paupe **Lazaro.** **Lu. xvi.** **Tercio** declarat ver
bū p̄dictū f̄m affectōem cordialē. **Nā** doctri
na est theologice. q̄ meritū essentialē gl̄ia es
sential̄ magis r̄ndet habitui caritatis ad in
tra q̄ opibz ad extra. s̄bi gr̄a. **Sit** vn̄ q̄ fecit
multa bona opaz alī q̄ nō fecit tot bona opa
sed h̄z maiorē caritatē q̄ alter. z est magis ser
uens in corde. talis habebit maiorē gl̄iaz ce
lestē vel essentialē q̄ alter qui facit multa bo

na opa. **Unde** maiorē gl̄iam essentialē habz
beat̄ martin̄ de martyrio desiderato q̄ vn̄
martyr de martyrio cōsummato. licet ille ha
beat aureolā. z nō beat̄ martin̄. **Aug.** **Nō**
numerofitas opoz. nō diuturnitas t̄pm. sed
maior caritas melior q̄z volūtas auget meri
tū. **Hoc** mō sunt multi nouissimi p̄mi. z ecō
uerso. **Om̄** sunt multi religiosi q̄ in nouitia
tu seruāt regulā zc. z q̄n sunt p̄fessi totum di
mittunt. **Jdem** de sacerdotibz nouis q̄ sunt
deuoti zc. sed paulatim efficiunt̄ in deuoti et
mali. z sic efficiunt̄ nouissimi. **Sūt** alī q̄ in
cipiūt simplr bonā vitā z deuotā. z continue
augmētāt. z sic isti q̄ erāt nouissimi augmētā
do erūt p̄mi. **Jō** apl̄s ad **Phil. j.** **Quo** vt cari
tas v̄za magis ac magis abūdet in om̄i scien
tia et in om̄i sensu vt p̄bet̄ portiora: vt sit̄ sin
ceres sine offensa. **Nota** sinceris i caritate zc
Dico tercio q̄ in sc̄to euāgelio ostenditur
distinctio vite cū d̄r. **Multi** sunt vocati pau
ci s̄o electi **Sed** ē auctas in oppositū de bea
to **Johāne** euāgelista. cui de reuelauit gl̄iaz
q̄ dicit. **Vidi** turbā magnā quam d̄nume
rare nemo poterat ex omnibz gētibz z p̄lis z
linguis stantes a n̄ thronū dei zc. **Apoca. vij.**
Cur ḡ dicit x̄ps. **Multi** sunt vocati zc. cum
sint innumerabiles f̄m **Joh.** **Hoc** cōcordat
sic p̄ distinctōem. **Om̄** de electis possum̄ lo
qui duplici. s. absolute vel p̄pative. **Si** vo
lum̄ loq̄ absolute. sic sunt multi sicut dicit **Jo
hannes.** **Si** aut̄ volum̄ loq̄ d̄ electis p̄p
do ipsos ad d̄natos. sic pauci sunt electi re
spectu d̄natorz. **Sicut** de manu plena are
na in qua sunt multa grana absolute. z pau
ca comparatiue respectu illoz que sunt i litore
Sic gen̄ h̄ūanū p̄pter multitudinē compa
arene. vt p̄z in p̄missione facta **Abrae.** cui di
xit d̄ns. **Multiplicabo** semen tuū sicut stel
las celi. z sicut arenas q̄ ē in litore maris. **Ben̄.**
xxij. **De** qua de accepit manū plenam. q̄ iu
stoz aie in manu dei sunt. **Sap. iij.** qui abso
lute sunt innumerabiles. vt dicit. s. **Johes.** sed
respectu d̄natorz q̄si nihil sunt. **Ro. q̄** an
tiq̄ multi d̄nabant z solū indei saluabā
tur z non oēs. sicut mō saluant̄ solū xp̄iani. z
nō oēs. hoc maxime apparebit indie iudicij.
q̄n om̄es erim̄ in illa magna platea. electi ad
dexterā. d̄nati ad sinistrā. **De** h̄ p̄ha **Isa.**
ponit duas p̄pationes. d. **Quō** si pauce oliue
que remanserunt. excutiant̄ ex olea. z racem̄
cū fuerit finita vindemia. **Hi** leuabunt vocē
suā atq̄ laudabūt. cum glorificat̄ fuerit d̄ns

Sermo. II.

hinniet d mari zc. **Ita. xliij.** Querit. vñ est q
ples dñant q saluent. Dicit em. **f. Tho. j. p**
te. q. lxxij. ar. ix. ad pmũ. q ples angeli pmanse
rũt q peccauerũt. Sed i hoibz pluries oppo
sitũ vex e. Dicit em q p bũ phi dicẽtis q ma
lũ e vt in pluribz. bonũ vt in paucioribz. intel
ligendũ e q ad boies in qbz malũ cõtingit. ex
h q sequunt bona sensibilia q sũt plibz nota.
deserto bono rõnis qd paucioribz notuz est.
In angel aut nõ e nisi natura intellectualis.
Uñ nõ e filius rõ de angelis z boibz. **Hec san.**
Tho. Que e igit rõ q plures boies damnẽt
q saluent. Rãtio q e malicia volũtatis eoz.
q possent saluari si vellẽt et nolũt. accusando
diuinã pdestinatõem dicẽtes. q nõ põt defi
cerẽ. cũ tñ nõ cogat aliqũ. nec auferat liberũ
arbitriũ. sicut mea scientia z visio q estis hic
non cogit vos esse hic. **De h autoritas Eccl**
xy. De ab initio pstituit hoiem. z reliqẽt eum
in manu pũlij sui. adiecit mãdata z precepta
sua. Si volueris mãdata suare pseruabunt
te. Apposuit tibi ignẽ z aquã. ad qd volueris
porrige manũ. An hoiem vita z mors. bonũ
z malũ. qd placuerit ei dabit illi zc. **Si dica**
tur. si illud qd placet homi dat. g oẽs ibimus
ad paradysum. qz oẽs volumũ ire illuc. Rãtio
B nego. qz licet pbo oẽs velint saluari. non tñ
ope seu de facto. Sicut de illo q dicit se ire
bunnã. z recipit viã nuscie zc. **Sic supbz ver**
bo dicit se ire ad paradysum. sed de facto re
cipit viã inferni. et sic de alijs. Uñ nõ dõ v
luntas sed velleitas. vt dicit san. Tho. Ideo
apls. Hoc bonũ est z acceptũ corã saluatore
nro Ihu. q vult oĩs hoies saluos fieri. j. ad
Thi. ij. Sed homines nolũt saluari. Et licz
volũtas dei sit efficacior. tñ non vult cogere
aliqũ vt vadat ad padysuz. sed dat nobis tri
bulatões z aduersitates vt puertamur. Si
cut bonũ pz qui alapis facit ire filiũ ad scolas
zc. Sic deus zc. Datet g distinctio vite quõ
aliqui volunt ire ad paradysum. aliq nõ. pro
pter quod dixit xps. Multi sũt vocati. pau
ci pbo electi.

Sermo. ij.

Quod iustum fue
rit dabo vobis. **Dat. xx. Pro hui**
verbi declaratõe iuxta intellectum
quẽ volo ptractare. sciendũ q de in pncipio
fecit creaturas in triplici gradu siue dñicia.
Quas dã fecit oino spũales. vt scõs angelos.
q sunt substãtie pure spũales. De qbz ps. ciiij
Qui facis angelos tuos spũs. z mistros tu

os ignẽ vrentẽ zc. **Plus aut dicit. Qui facit**
angelos suos flamã ignis. ad **Heb. j. Quia**
ad instar flame angeli semp tendũt sursum ad
deũ. qz nullũ habet retractoriũ siue retarda
tiuũ. sicut nos retrahit corp. **Sap. ix. Cor**
pus qd corumpit aggrauat aiam. Jo xpus
Lu. vi. Spũs carnẽ z ossa nõ hz. In angel
em nõ est materia pprie. vt dicit. **f. Tho. j. pre.**
q. l. ar. ij. z pmo scõ. di. viij. et. ij. di. ij. z i mul
tis alijs locis idẽ dicit. vt in de potentia. et i
quotlibetis qtlibetõ. ij. z. viij. z in summa p
gentiles. Hoc idẽ dicit Dionis. iij. c. de di
uinis noibz. q pme creature sicut incorpales
ita z imateriales intelligunt. Huius autori
tatis p trariũ Auicebron autor libri font. vi
te asseruit z irrõnabiliter. Cuius errorẽ sanct
Tho. ibi. s. efficaciter confutat. f. in pma pre
q. l. ar. ij. in corpe articli. Scõs grad creatu
raz est oĩno corpaliũ. vt sunt aialia irrati
onalia q sunt corruptibilia. nõ solum qstũ
ad corpus. sed etiã qstũ ad aias eoz que edu
cunt d potẽtia materie. Scõ. j. Producat ter
ra animã viuentez. dixit de qũ voluit facere
animalia. Jo totũ morit. Pro dicti intelligẽ
tia nota. q aia brutoz siue sensitua nõ e sub
sistens. vt dicit. f. Tho. j. pre. q. lxxv. ar. ij. per
totũ. z nullo mõ est hoc aliqd. ac nullã habet
p se opationẽ. z traducit cũ semine. z nõ est p
creatõem. que etiã ex cã aie brutoz desinunt
esse corpe corrupto. Quãtas. Lũcia. f. anima
lia subiacent vanitati. et oia pergũt ad vnuz
locũ. de terra facta sunt z in terrã pariter re
uertunt. Eccl. ij. Et sicut angeli oĩno ten
dũt sursum ad deũ. p oppositũ aialia tendit de
orsum ad terrã. qz nihil habet spũale. Terci
grad creaturaz quasi epilogando e hõ. q est
pposit de materia corpali qstũ ad corpus. in
quo est filius iumẽtis. z spũali qstũ ad animã. i
qua est similis angelis. Om̃ anima rõnal nõ
educit de potẽtia materie. Jo e immortal vt
angeli. Q aia rõnalis sit incorruptibil. pbat
san. Tho. j. pre. q. lxxv. ar. vi. et. ij. dist. xix. ar. j.
et. ij. contra gẽtiles. c. lxxvij. et. lxxix. Scõ. ij.
Formauit de hoiem de limo terre. qstuz ad
corp. et inspirauit in facie ei spiraculũ vite.
qstũ ad animã. ac si angel a deo mitteretur i
corpe de luto formatũ vt ipm regeret et gu
bernaret. Jo qstũ ad corp morit hõ vt iumẽ
tũ. Eccl. ij. Uñ est inter hoim z iumento
rũ qstũ ad corp. vt dicit. f. Tho. j. pre. q. lxxv
ar. vi. in solutõe ad pmũ. sed aia e immortalis
et qũ corp moritur. aia vadit ad deũ redde

Dominica iii. lxx.

re rōez. Reuertat puluis ad terrā suā vñ erat
z spūs redeat ad deū q̄ dedit illū. **Eccles. viij.**
Sic miles cui rex p̄misit castz in medio ini-
micoz. q̄ si bñ custodierit castz. p̄miabit a re-
ge. als̄ punit. Sic corp⁹ ad instar castri cōsi-
stie in medio inimicoz. i q̄ de⁹ mittit spm̄ tan-
q̄ militē ad custodiēdū. ne p̄ portas sensuuz
corpaliū intrēt inimici. Qd̄ si bñ custodit p̄-
miat in morte. als̄ punit tāq̄ pditor z pecca-
tor. Ap̄ls. Statutū ē oibz hoibz sel̄ mori. q̄s-
tū ad corp⁹. z p̄ h̄ iudiciū. q̄stum ad aiām. ad
Debr. ix. In q̄ iudicio dat rōem de gubna
rōe corpis. De q̄ iudicio dic̄ xp̄s i the. Qd̄ iu-
stū fuerit dabo vob. s. i illo iudicio. p̄z thema
f̄m Auḡ. in li. de cura p̄ mortuis agēda tres
sunt grad⁹ decedentiū sine morientū.

¶ Quidam sunt boni p̄fecte.

¶ Quidam sunt mali p̄verse.

¶ Quidam sunt boni mediocriter.

¶ Cuilibet istoz dicit xp̄s in the. Qd̄ iustū fue-
rit dabo vobis. ¶ Dico p̄mo q̄ de morientibz
q̄d̄ sūt boni p̄fecte. sicut sunt p̄sone q̄ lz pec-
cauerint aliqñ. tñ p̄ tpe redierūt ad deū. con-
uertunt d̄ pctis. p̄sitent nō solū in anno lz in
bebdomada zc. z sic de alijs bonis. Intm̄ q̄
si eoz mala et pctā ponerent i statera diuine
iusticie. z bona in alia. multo pl⁹ p̄derarent
bona q̄ mala. Tales dicūt boni p̄fecte Qui-
bus dicit xp̄s. Qd̄ iustū fuerit dabo vobis
¶ Quia qñ tales decedūt. statim dat illis xp̄s
gl̄iam paradisi sine purgatorio. qz iā habuerūt
hic purgatoriu. ¶ Quētas. Si impi⁹ egerit pe-
nitentiā ab om̄ibz pctis suis q̄ opat⁹ ē. z fece-
rit iudiciū z iusticiā. vita viuet z non moriet
¶ Ezech. xviij. No. si impi⁹. i. pessim⁹ z abomia-
bilis pctōz penitentiā egerit de om̄ibz pecca-
tis suis. saltē mortalibz. q̄ p̄nera sunt. nec vni-
us sine altero sit remissio. vt dicit. s. Tho. i. p̄-
ma sc̄de. q. lxxij. ar. j. Et. iij. di. xvi. q. ij. arti. j.
q. ij. Et custodierit om̄ia p̄cepta mea. s. in vo-
lūtate. p̄ponēdo custodire. Quia dicit p̄s q̄
recessus a termino a quo. s. a peccatis est ac-
cessus ad terminū ad quē. s. opera. Et fecerit
iudiciū. s. in confessione. Ideo p̄fessor debet
sedere. re⁹ est peccator. ideo debet se accusare
fuata p̄itate. Et fecerit iusticiā. s. seruādo pe-
nitentiā iniunctā. vita viuet. z oim̄ iniquitatū
ei⁹ quas opat⁹ est nō recordabor. s. ad punien-
dū Ezech. xxxij. Om̄ia pctā ei⁹ q̄ fecit nō im-
putabunt. s. vt puniant itez. sed qd̄ iustū fue-
rit dabo vobis. q̄stū ad gl̄iam. ¶ Qualiter autē
dat gl̄ia p̄sonis p̄fectis z bonis. ¶ Declarat p̄

quandā auctoritatē allegorice sumptā **Eco.**
xxij. Ecce ego mittā angelū meū q̄ p̄cedat te
z custodiat in via. z introducat in locū quē
p̄parau. Doctrina est theologie. q̄ angelus
mal⁹ venit in morte cuiuslibet. etiā in morte
xp̄i venit lucifer. q̄ volens cape aiām xp̄i po-
suit se in brachio crucis. Sed a xp̄o capt⁹ su-
it z ligat⁹ in inferno vsqz in finē mūdi. Doc-
dic̄it exp̄sse Beda sup̄ Thobias. ca. vi. vbi d̄z.
q̄ Thobias exiuit vt lauaret pedes suos. Et
ecce piscis immanis exiuit ad deuorandū eū
¶ Sed app̄hendit brāchiā eius. z attraxit euz
in sicum zc. Et exponit ipse de morte xp̄i. qz
tunc xp̄s lauit pedes peccatoz. z exiuit pisc̄
immanis. s. diabolus. Sed app̄hendit bran-
chiā eius. potestate p̄istinā diripiēdo. De B
dic̄it xp̄s. Venit em̄ p̄nc̄ps mūdi huius z
in me nōbz q̄c̄s. Joh. xij. Ex hoc habet do-
ctrina clara. q̄ diabol⁹ venit in morte cuiuslibet.
Ab h̄ fuit exempta sola f̄go maria d̄ grā
speciali. ¶ Jo xp̄s mittit in morte angelū bo-
nū. Ido dicit. Ecce ego mittā angelū meū q̄
p̄cedat te. s. egredientē de corpe. q̄ ponit se ad
dexterā. Persona autē si sit bona z p̄fecta. sta-
tim sentit ibi p̄sentiā boni angeli. licet ipsum
nō videat. qz caro impedit. sed anima a carne
sepata statim videt ipm̄ et cognoscit. Et an-
gel⁹ mal⁹ stat ad sinistrā. q̄ rep̄hendit a bono
di. Quid vis tu hic. Rñdet. spero zc. ¶ Jo do-
vobis optimū consiliū faciendi oratōem an-
gelo custodienti quolibet die. Pro dicti in-
telligentia nota. q̄ dicit sanctus Tho. p̄ma
pte. q. lxxix. art. ij. q̄ anime sepate cognoscūt
se inuoz angelos. Dives em̄ in inferno po-
situs vidit Lazarū et Abraam. Et si loqua-
mur de naturali cognitōe anime sepate. tunc
habet p̄fectam cognitōem de alijs animabz
sepatis. sed de angelis imp̄fectam z deficien-
tem. Cui⁹ rationem sanctus Tho. ibi. s. assi-
gnat. qz mod⁹ anime sepate est infra modum
substantie angelice. sed est conformis mō ali-
arum animaz separatarum. modo sic aliqd̄ in-
telligitur f̄m q̄ est in intelligente. est autē ali-
quid in altero p̄ modū ei⁹ in quo est. igit̄ ani-
ma separata habet p̄fectam noticiā d̄ alijs
animabz sepatis. z imp̄fectam z deficientem
de angelis. loquendo de cognitōe natura-
li aie sepate. De cognitōe autē gl̄ie est alia rō.
Et d̄c̄it sanct⁹ Thomas in solutione ad p̄-
mū q̄ anima sepata quodāmodo est liberior
ad intelligendū q̄ p̄iuncta. in q̄stum per gra-
uedinē z occupatiōem corpis a puritate in-

Bermo. II.

telligētie impedit. et ideo sepata cognoscit an-
gelos. sed nō p̄iuncta. **S**ecundo dicit. et custo-
diat te in via. s. ab hinc vsq; ad celū. que ē via
longissima. Et s̄m doctrinā cōmunē. demo-
nes sunt in media regione. q̄ erūt ibi vsq; ad
iudiciū. custodientes passum. q̄ sunt vt arho-
mi in radio solis. Ideo aia indiget custodia
et securitate angeli boni. De **S** David. Ange-
lis suis de^o mandauit d te. vt custodiāt te in
om̄ib; vijs tuis. ne forte offendas ad lapidē.
.i. duriciā maloz spirituum. ps. xc. Prodicti
intelligentia nota s̄m sanctū Tho. i. parte. q.
lxiij. ar. iij. quo querit. vtrū aer iste sit locus
penalis demonū. q̄ demonib; duplex loc^o pe-
nalis debet. s. aer caliginosus causa exercitiā
di homines vsq; ad diē iudiciū. Et infernus
rōne culpe et pene. verum etiā eoz aliq̄ nūc in
inferno sunt ad torquendū eos quos ad ma-
lū induxerūt. sicut et aliq̄ boni angeli sunt cū
animab; sanctis in celo. Sed post diē iudi-
ciū oēs mali. tā homines q̄ angeli in inferno
erūt. boni s̄o in celo. **Hec. s. Thomas vbi. s.**
Tercio dicit. et introducat ad locū quē p̄-
parauit. De quo dicit x̄ps apostol. Vado pa-
rare vobis locum. Joh. xiiij. Portarij q̄ cu-
stodiunt portam sunt Michael p̄ angelis. et
beatus Petrus p̄ hominib;. et angel^o introducit
animā sanctam. Cui sit magnū gaudium in
qualibet platea angelozū. Ideo christus di-
cit. Factum est vt morerēt mendicus. et por-
taretur ab angelis in sinū abrae. Luce. xvi.
Nota. vt portaretur ab angelis. **Q**ualis
honor ē anime ita coronari a papa Jesu. Au-
toritas. Sap. v. Iusti in p̄petuū viuunt. et
apud dñm ē merces eoz. Ideo accipient re-
gnū decoris et dia dema speciei de manu dñi
ergo q̄ iustum fuerit ego dabo vobis. **Q**m̄
iusticia magna est q̄ ex quo hō se dat ad serui-
endū deo q̄ ipse det homini suā gl̄iam. **D**i-
co secundo. q̄ quidā sunt mali puerse. sicut il-
li q̄ sciunt se tenere malam vitā. pleni supbia
pompa et vanitate. Idem de alijs peccatis q̄
oculis apertis vadunt ad infernū. et nolunt
conuerti nec redire ad deum. Tales q̄ mo-
riunt in puncto descendunt ab infernū. tam
graue ē onus peccatoz quib; grauant. Job
xxij. Ducunt in bonis dies suos. et in puncto
ad inferna descendunt. Ecce quare dicit. q̄s
iustū fuerit. daborē. Grego. Ad magnam iu-
sticiam omnipotentis dei p̄inet. vt nūq̄ in
alia vita careat supplicio. qui in hac vita no-
luit carere peccato. **Q**uestio. diceret aliq̄s

nō videt iusticia q̄ p̄ peccato tempali v^l mo-
mentaneo hō puniatur eternaliter. sed iusti-
cia esset si t̄m. p̄ quanto. **I**uxta illud. Pro mē-
sura peccati erit plagaz modus. Deutro. xxv
Ite Apoc. xvij. Quantū gloriificauit se et in
delicijs fuit. tantū daret illi tormentum et lu-
ctum. Quomodo ergo erit iusticia q̄ puniā-
tur sine fine. nō est ibi tantū et quantū. nunq̄d
sufficeret q̄ si p̄ diē peccauit q̄s. q̄ p̄ diem pu-
niatur. si p̄ mensem p̄ mensem. si p̄ annum et c.
Respo. q̄ illa ratio p̄cedit ex ignorantia v^l ex
inadvertentia. supponēt q̄ q̄n peccator mo-
ritur q̄ peccatū finiat. immo tūc mag^o in pec-
cato obstinat vel confirmatur. Et q̄ illa ob-
stinatio durabit eternaliter i peccato. ideo
etiam pena erit eterna. Quādiu aia est coniu-
cta corpori. recipit conditōes corporis. et corp^o
etiam recipit p̄ditōnes anime. Corpus reci-
pit ab anima vt loquat. ratio cinetur. opef.
ambulet et c. quia corpus de se nihil hoz pos-
set facere. aia aut recipit a corpe variabilitatē
et mutabilitatē. q̄ sicut corpus mutat et alte-
raf leuiter. sic etiā et aia. Quia bon^o hō et san-
ctus p̄t mutari et effici malus. et econuerso.
Sap. ij. Corp^o quod corripit aggrauat ani-
mā. Sed in morte q̄n corp^o et anima sepanf.
corp^o remanet ab vna parte. et p̄dit conditio-
nes quas receperat ab aia. et anima ab alia p̄-
te perdit conditōes quas recepit a corpore.
et efficit inuariabilis et immutabilis. q̄ nō po-
test mutari de gratia ad culpam. nec ecouer-
so. **U**n si anima damnata posset habere tan-
tam p̄tritōem sicut granū sinapis saluaretur
sed impossibile est. q̄ est obstinata in malicia
et peccato. Ideo pena erit eterna. **N**ota q̄
p̄ctm̄ angeli est irremediabile. vt dicit sanct^o
Tho. i. pte. q. lxiij. ar. ij. in corpe. Et. ij. di. vij.
q. j. scdo. **I**te. iij. dist. j. q. j. ar. ij. scdm. **I**tem d
veritate. q. xxij. arti. x. et de malo. q. xvi. q̄nta.
Silr et peccatū damnataz animaz est irre-
mediabile. **T**res em̄ causas obstinatiōis de-
monū vbi. s̄ i de veritate assignat. **N**otat in
sup sanctus Thomas in de veritate. q. xxij.
ar. vij. in solutōe ad sextū. q̄ duplex est obsti-
natio. s. s̄m quid et simpliciter. **P**rima ē i hac
vita. **S**ecūda s̄o i damnatis t̄m. **I**dē dicit
ibi. s. q. xxij. ar. xj. **I**tem. damnati non peni-
tent de malis que fecerunt rōne culpe. s̄ rō-
ne pene. vt dicit. s. Tho. iij. di. xiiij. q. j. ar. iij.
q. iij. v. q. ij. arti. j. q. ij. **E**t ideo etiā iusto dei
iudicio pena damnatoz erit eterna siue ppe-
tua. **N**o. ad hoc similitudinē de duob; raptō

Dominica in. lxx.

ribz q̄s dñs vult corrigere. Idē de ania q̄n
sentit p̄mū t̄ctū pene. obstinatur i malicia zc.
Apoē. xvj. Estuauerūt homines estu magnoz
blasphemauerūt nomē dei habēs ptatē sup
bas plagas. neqz egerūt p̄niam vt darent illi
gl̄iam. **Jō xps. Mat. xxv.** Ibi hī. s. mali z p
uersi in ignē eternū. **Iusti autē in vitā eternā**
De quibz dicit scriptura. Eccē. xj. Si cecide
rit lignū ad austrū aut ad aquilonē. in quocū
qz loco ceciderit ibi erit. **Lignū siue arbor. i.**
homo. Mat. vij. **Video homines velut ar**
bores ambulātes. p̄mo dicta est florere p̄ bo
nas cogitatōes. secūdo folia facere p̄ bonā
ba. tercio fructū p̄ducere. De quibz. Luce. iij.
Sp̄s dicit. Facite fructū dignos penitentie.
Hec arbor scinditur in morte securi mortis.
Mat. iij. **Jam em̄ securis ad radicē arboris**
posita est. Si ceciderit ad austrū. quod signi
ficat statū gratie p̄pter caliditatē deuotiōis z
humilitatē diuine gratie. ibi erit. s. eternalit.
Si autē ceciderit ad aquilonē. quod signifi
cat statum culpe z peccati mortalis p̄pter fri
giditatē. ibi erit. s. eternaliter. q̄ quod iustū su
erit dabo vobis. Tercio dico q̄ qdā sunt
boni mediocriter. qz nō est homo qui nō pec
cet. Eccē. vij. **Sed p̄ tempe redeūt ad deū**
conterunt de peccatis. sed nō tm̄ q̄stū. Mag
dalena. tm̄ ex quo sit p̄tricio. nō ē sine gr̄a gra
tū faciēte. sed penitētia ē p̄ua respectu pecca
toz q̄ fecerūt. Tales q̄n decedūt. nō vadunt
statim ad paradīsum. qz nō sunt boni p̄fecte.
nec vadūt ad infernū. qz nō sūt p̄uersi. sed de
scendunt ad purgatoriū. qd̄ ē in corde terre
Jō. qd̄ iustū fuerit dabo vobis dicit xps. q̄a
ibi p̄plet p̄nias. De h̄ in q̄. David ps. x. **Qm̄**
iustū dñs z iusticias dilexit. equitatem vidit
vult⁹ eius. Nota equitatem. s. culpe z pene. et
ecōuerso. Et completa ibi penitētia ascēdūt
ad celū. Nota similitudinē de argentario. q̄ nū
q̄z ponit in opere auz z argentū nisi fuerit p̄
mo purificatū in furnello. Sic de optimus
argentarius nunqz ponit in ope paradisi au
rum nec argentū. s. xpianos. q̄ dicunt auz. p̄
pter gr̄am caritatis quā habent z argentum
p̄pter claritatē fidei. nisi purificent p̄mo in ca
mino purgatoriū. Eccē. ij. **igne purgat. i. pu**
rificatur. auz et argentū. homines vero rece
ptibiles in camino humiliatōis. Nota rece
ptibiles. s. passiuē. vt recipiantur in celo et q̄ i
gr̄a decesserunt. Apostol⁹. B̄a dei vita eter
na. Vel receptibiles actiuē. quia sunt apti re
cipe nostra suffragia. que intantuz possent a

viuis iuuari q̄ minuit tempus z pena. **Sed**
illi de inferno nō sunt receptibiles nec actiuē
nec passiuē. quia sunt tanqz membra absca
z putrida a corpore ecclesie. **Ecclia em̄ eynū**
corpus. cuius oculi sunt speculatiui. aures
iudices. nares qui sentiunt odores virtutuz
xpi z sanctoruz sunt deuoti. os sacerdotes qui
comedunt sacramenta altaris. z loquūt lau
des dei. **Suttur sunt predicatorēs quo cib**
sp̄ialis animarum transit ad nos. **Brachia**
defensiuā sunt dñi temporales. **Uterus di**
uites mercatores. **Tibie z pedes tangentes**
terram qui sustinēt totū corpus sunt labora
tores. ad **Ro. xij.** **Sicut in vno corpore multa**
membra habemus. omnia antē membra nō
eundem actum habent. ita multi vnū mēbz
sum⁹ in xpo. singuli autem alter alteri mem
bra zc. **Dic quōd q̄ d̄ aliqua missa. vel datur**
elemosyna. p̄ anima in purgatorio existenti q̄
p̄ illa est. statim illa anima sentit refrigerium.
z om̄s in purgatorio illius misse participes
efficiuntur. z si illa anima p̄ qua d̄ non ind̄
get. statim reuertit ad vos meritū zc. **ps. xxx.**
ij. **Oratio mea in sinu meo reuertetur. Qui**
sentur seculares p̄mo ne in missa faciant p̄e
cium zc. secundo vt querant bonos sacerdo
tes. **Brego. Cum is qui displicet ad interce**
dendū m̄tetur. irati anim⁹ ad deteriora pro
uocatur. **Sācta ergo z salubris est cogitatō**
p̄ defunctis exorare vt a peccatis soluant. **ij.**
Mat. xij. **Dicō illos q̄ nō complet testamē**
ta zc. Lu. xvij. **Nūquid vindictaz faciet de⁹**
electoz suoz clamantiū ad se die ac nocte. z
patientiaz habebit in illis. **Dico vobis quia**
cito faciet vindictā illoz. z. **xij. q. ij.** **Qui obla**
tiones defunctorum aut negant aut difficul
ter reddunt. tanqz egentū necatores. excom
municetur. **Et. xij. q. ij.** **Qui abstulerit aliqd̄**
patri vel matri. dicetqz hoc peccatū non esse
homicidij particeps est.

Sermo tercius.

U **Dea operarios**

z redde illis mercedē. Mat. xx.
U **nter oēs dñicas toti⁹ anni ista ē**
de maioribus. z sensibili nomine vocat septu
agesima. **Ratio. qz mō appropinquat t̄ps pe**
nitentie. s. quadragesima. que consistit in. **vij**
hebdomadis. **In q̄ peccatores faciunt peni**
tentia p̄. **vij. opera penitentialia de. vij. pctis**
mortalibz. p̄ obrinendis. **vij. donis sp̄s facti.**
z septez beatitudinibz paradisi. **Ecce qu are d̄**

Bermo. III.

septuagesima. Et de euāgelio hui⁹ erit sermo. sed primo salutem vir. ma. Uoca oparios zc. In isto euāgelio hodierno prinēt mlta z magna secreta z difficultates q̄ nō p̄nt i vno sermone declarari. Jō mō soluz volo declarare puncta p̄ncipalia q̄ sunt duo. s.

Prim⁹ de vocatione temporalī.

Sec⁹ de retributōe eternalī.

De scōo dicit the. z ē s̄bū dei p̄is ad filiū ei⁹ ihm xpm loq̄ns d̄ iudicio generali: di. Uoca oparios z redde ill⁹ mercedē. **D**ico p̄mo. q̄ p̄m⁹ p̄nc̄ erit de vocatōe tpali. quō de⁹ vocat aliq̄s ad se p̄ bonā vitā z p̄niam i h̄ mōdo. s̄m q̄ ipsemet declarat i euāgelio hodierno p̄ talē similitudinē di. q̄ erat q̄daz p̄familias q̄ habebat q̄ndā notabilē vineā. p̄t quā volēs cōducere oparios surrexit mane. z hora p̄ma exiuit in platea. z p̄duxit oparios. q̄bz p̄misit singulos denarios argētī. z misit eos i vineā suā. Egressus circa horā tertiam vidit alios stātes i platea vel foro ociosos. z ill⁹ dixit. Ite z vos in vineā meā. z q̄d iustū fuerit dabo vobis. Ite exiit circa sextā z nonā horas. z fecit silr. Circa s̄o horā vndecimā exiit. q̄ ē in e⁹ vesperas z completoriū. z inuenit alios stātes. q̄bz dixit. Quid hic statis tota die ociosi. Di xerūt ei. Quia nemo nos p̄duxit. dixit. Ite z vos in vineā meā. **H**ic ostendit vocatio temporalis. Sed oportz p̄t̄ria declarare ante q̄s intramus materiam.

Primo q̄s est iste paterfamilias.

Secundo que est ista vinea.

Tercio q̄ sunt iste hore. p̄ma. tertia. zc.

Nota q̄ hoc nomē p̄familias ē ḡti casus s̄m declinatōez grecā. z numeri singularis. Iste ḡ p̄ familie. s. xpiane ē solus de⁹. q̄ solū xpianis dat hereditatē paradisi. Ito mō nō d̄z p̄ iudeoz. a garenoz nec alioz infidelīū. Ideo nō d̄z p̄familias in plurali. sed p̄ familie. s. xpiane. quaz genuit in baptismo in vtero sponse sue. s. eccle. Et xpianis tanq̄s filijs dat suam hereditatē. quibz dicit ipsemet. Omnes vos fr̄es estis. vn⁹ est em̄ pater vester q̄ in celis est. **D**at. xxiij. Vineā h̄ p̄tis familie est vita spūalis sancta z deuota p̄ ipm valde dilecta que habet tot vites q̄t religiosos. q̄ tenēt vineam z nō agrum: duplici differētia que ē in agrū z vineā. **P**rima. qz vinea indiget maiori cultura z cura q̄s ager. **S**ecunda. qz vinea indiget clausura siue bardica. z ager nō. **S**ic etiā vinea spūalis q̄ est vita religiosoz clericorum z deuoraz p̄lonaz d̄z vinea. qz cum ma-

gnis laboribz z cura intram⁹ paradysum. etlā habem⁹ mai⁹ salariū. Sed vita laicoz ē ager q̄ nō indiget magna clausura. nec tāto labore. z sufficit eis tenere p̄cepta dei. **P**rimo qz i suis necessitatibz nō recurrāt ad diuinos zc. sed ad xpm. **S**ecūdo qz loquant̄ de deo cuz reuerētia z honore tanq̄s de dño. nec paliq̄ lucro vel amico debent iurare false nec blasphemare. totum hoc ē leue ad faciendū. **T**ercio vt q̄scatis in dñica postq̄s laborast̄ p̄ totam hebdomadā z audiat̄ missā cū silentio zc. **Q**uarto honorare parētes. qz etiā animalia bruta h̄ faciūt vt p̄z de ciconia. **Q**uinto. nō occidere aliquē. nisi p̄ iusticiā zc. **S**exto. nō fornicari. nec facere adulteriū. **S**eptimo nō furtū facere. qz ipse totū dimisit. **O**ctauo. nō falsum testimoniū dicere. nec in iudicio. nec extra iudiciū. **H**ono. nō cōcupiscere vxorem p̄imi. **D**ecimo. nō cōcupiscere bona p̄imi. **E**cce decē p̄cepta. qz leuia sunt. i. **J**o. v. **H**ec est charitas dei vt mandata ei⁹ custodiam⁹. z mandata eius graua nō sunt. **I**deo christ⁹. **S**i vis ad vitā ingredi sua mādata. **D**at. xix. **H**os aut̄ religiosi qui sum⁹ vinea indigemus maiori labore z cultu. qz nō solum tenemur seruare p̄cepta decem vt laici. sed etiam tenemur ad vota religionis et ad cerimonias. **I**te nō sufficit p̄sbyteris seruare decē p̄cepta. sed etiā obligant̄ tenere vota q̄ sunt ordinibz annexa. z facere seruitiuz dei. surgere de nocte ad matutinas. dicere. vij. horas canonicas z missam deuote. viuere tenentur caste quia habent tractare illud sacramentū altaris in quo est sanctū corpus xpi. seruādō cor mundū a malis cogitatōnibz. **D**an⁹ ab immundis actibz z ludis. **D**o a blasphemijs. iuramentis z mēdacio. corp⁹ a corruptiōibz luxurie. qz est sepulcrū xpi. ne p̄nciat̄ in latrina zc. **I**dē de laicis q̄ volunt viuere spūalit̄. q̄a p̄ facere debent q̄s alij laici. s. p̄fiteri z cōicare frequēter. orare quolibet die. ieiunare sepe. **E**cce quō vinea vite spūalis indiget maiori cultura q̄s ager. s. vita laicoz. **P**ro ista vinea **D**avid orando dicebat. **D**e virtutū conuertere de celo z vide. z visita vineaz istā. z p̄fice eam quā plātauit dextera tua. ps. lxxix. **N**ota in his verbis duas differentias. **P**rima ibi. **D**e virtutū conuertere. qm̄ multi sunt i vinea religionis q̄ nō tenent vitā spūalē. p̄pter hoc dicit. **D**e virtutū conuertere. nos religiosos. hūc mundū z aliuz. respice de celo z vide z visita scz tangēdo corda vt p̄uertamur ad seruādā.

Dominica in. lxx.

quod volumus. De illa autem quae iam seruatur, dicit, et profice ea quam plantauit dextera tua. Quia quilibet persona spiritualis vite plantata a deo in vinea vite spiritualis. Secunda diuina quae est in agrum et vinea est, quoniam vinea indiget clausura parietis, ager non. Sic etiam vinea spiritualis vite clausa debet esse, non curare de negociis secularium, nec de administratiis vel familiaribus, alio tempore vindemiarum, id est mortis, non inuenientur racemi bonorum operum siue meritorum. Iesus Christus loquens de se dicit, Non quidam erat praefamilias quae plantauit vineam et sepe, id est, bardicam circumdedit ei. **Dat. xxi.** quod alio vita spiritualis siue clausura non potest seruari. Ideo David loquens de illa quae nimis curat de negociis mundi, dicit, Ut quod destruxisti macerata est, id est, bardicam, et vindemiant eam omnes qui praetergrediuntur viam, ps. lxxviii. Non videndum est quae horae sunt iste in quibus praefamilias vocat greges ad vineam spiritualis vite, ad quam vocat ad quatuor horas, scilicet prima, tertia, sexta et cetera, in quatuor etatibus. Hora prima hominis est infantia siue puericia. Qui gratia in puericia incipiunt seruire deo, orant, poenitentur et cetera, tales vocantur hora prima ad vineam spiritualis vite. Hora tertia est secunda etas, scilicet, adolescentia, a quindecim annis usque ad vicesimum quintum. Hac hora vocantur qui in ista etate incipiunt bonam vitam. Hora sexta quae in iuuentute. Hora nona quae in senectute. Hora undecima quae in etate decrepita. Dicitur, Miser senex sum, et nullum bonum feci, et cetera, adhuc recipis a domino, quasi diceret, de malis solutoribus oportet recipere et cetera. Ecce qualiter in quatuor horis siue etatibus hominum deus vocat greges ad vineam spiritualis vite. **Auct. as.** De omni gratia, scilicet, dator, qui vocauit nos in eternam suam gloriam in christo, i. **Pe. v.** Si querat, in qua istarum etatum est melius vocari et pueri ad deum et incipere vitam spiritualem. Ad hanc questionem respondet Hieronimus dicens, Bonum est viro cuius portauerit iugum ab adolescentia sua. **Trenoz. iij.** Non, quomodo parentes debent nutrire filios. **Dicitur** secundo quod secundum punctum esset de retributione eternali quod deus dabit unicuique secundum quod meretur per iusticiam dicente deo patri ad filium, Voca operarios, et redde illis mercedem, quod ostendit in euangelio cum dicit, Cum sero autem factus esset, dixit dominus vinee procuratori suo, Sero intelligis dies iudicii. **Ro.** quod sicut sero est finis diei, sic dies iudicii erit in fine mundi cito et breuiter. Tunc nullus viuens remanebit in mundo, quod omnes morientur et per ignem comburentur, et statim post erit iudicium, ad **Heb. ix.** Statutum est omnibus hominibus semel mori et post hoc iudicium. In

isto sero diei iudicii dominus vinee, scilicet, christus, verus deus et homo vocabitur procurator eius, scilicet, Michael qui est preceptor christi, procurat vineam et custodit. **Ecce Michael** vultus de principibus primus venit in adiutorium meum **Dan. x.** Tunc dicit Iesus sibi, Voca operarios, et redde illis mercedem, scilicet, nunciatiue, quod deus reddet mercedem praemiatue. **Hec** vocatio erit vniuersalis citatio que fiet per michaelum quoniam voce terribili clamabit, Surgite mortui venite ad iudicium. **Que** vocatio dicitur tuba propter terribilitatem vocis, que audietur in celo, in inferno, in purgatorio, et in limbo puerorum. **Et** statim omnes anime tam bonorum quam malorum venient, et quelibet resumet suum corpus pro parte diuina, licet fuerit combustum vel a bestis deuoratum. **Boni** autem cum magno gaudio assumunt corpora sua, sicut sponsa accipit vestem preciosam a sua sponsa sibi missam, et cantando dicent, Gaudens gaudebo in domino, et exultabit anima mea in deo meo. **Quia** induit me vestimentis salutis, et indumento iusticie circumdedit me, quasi sponsum decoratum corona, et quasi sponsam ornatum monilibus suis. **Isa. lxj.** Damna etiam tunc erunt de inferno, licet magis vellent ibi remanere, quod modo habent captiorem latam, sed anima stringet in corpore fetido et ignito, ac si aliis indueret tunica ferrea ignita. **Venient** etiam omnes pueri qui sunt in limbo, et suscitabuntur in etate xxx. annorum, et omnes cognoscemus nos. **Ecce** hec est vocatio vniuersalis ad eternam retributionem. **Auctas.** Tunc mittet filii hominis angelos suos cum tuba et voce magna, et congregabunt electos suos a quattuor ventis, a summis caelorum usque ad terminos eorum. **Dat. xxiij.** Hora cum tuba et voce magna a quattuor ventis celi, quod tunc resurgent quattuor conditiones defunctorum, scilicet, beati de paradiso, et damna de inferno, illi de purgatorio, et pueri de limbo. **Quatuor** ad secundum Retributio mercedis erit quoniam christus dicit bonis qui erunt a dextris seu ad dexteram, Venite benedicti patris mei percipite paratum vobis regnum a constitutione mundi. **Eurini** et dedistis mihi manducare. **Sitini** et dedistis mihi bibere et cetera. **Dat. xxv.** Tunc boni flexis genibus christo regratiando dicent, Gloria tibi domine, et cetera. **Qui** virtute glorie vel diuina ascendet cum christo et regine mariae et cetera, osculantes manus christi regine marie. **Ecce** mercedem quam expectamus si tenemus bonam vitam, et eternaliter erimus in illo honore et gloria sine alicuius defectu. **Deinde** dabit salarii sed penam dolorosam magis quam salarii

Bermo. III.

malis q̄ erūt a sinistr̄ cū vultu z facie terribi/ li. d. **D**iscedite a me maledicti i ignē eternū. q̄ parat̄ est diabolo z angel̄ eius zc. **D**at. xxv. **Q**uia nolūst̄ viuere fm̄ meas ordinatōnes sed fm̄ v̄as incliatōes. **E**go p̄cepi humilitate: z vos fuistis supbi. z sic de alijs. **N**ō inferne aperi os tuū z deglutire oēs impios istos **D**ic quō infernus absorbebit eos illa pena. **I**deo auiso. q̄ nō dico centesimā partē pene **I**deo ouertim̄ z faciatis p̄niam. opami op̄ vestrū s̄n̄ t̄ps. et dabit vobis mercedē in tpe suo. **E**ccl̄i. vii. **D**eo gr̄as.

Sermo quartus.

Erun̄ nouissimi

Epm̄i z p̄mi nouissimi **D**at. xx. s̄bū ē x̄pi. z h̄z magnā difficultatē i theologia. **I**deo volo mō ip̄m declarare. s̄z p̄mō salutat̄ s̄go maria zc. **V**erbū p̄positū declaratur p̄mō s̄lialiter narrādo p̄mō historiā breuiter euāgelij. **E**t q̄n̄ in sero dñs vinee dixit p̄curatori suo. q̄ in solutōe seruaret talem modū q̄ p̄mō daret salariū illis q̄ venerūt hora vndecima. **D**einde illis q̄ venerūt hora nona. **D**einde illis q̄ venerūt hora sexta. z sic de alijs. **S**ic q̄ illi q̄ venerūt p̄mi fuerūt i solutōe vltimi. **O**ccasiōe hui⁹ parabole x̄ps dicit s̄bū p̄positū. **E**rūt nouissimi p̄mi z p̄mi nouissimi. **N**ō restat difficultas ad declarādū quō intelligit̄ verbū p̄dictū. **E**runt nouissimi p̄mi zc. **P**ro cui⁹ declaratiōe sciendū. q̄ hoc verbū. erūt p̄mi nouissimi zc. habet s̄ru- tem fm̄ tres intellectus.

Primo fm̄ duratiōem temporālē.

Secōdo fm̄ conditiōem mundialē.

Tercio fm̄ affectiōem cordialē.

Quantū ad primū predictū verbū est verum fm̄ duratiōem temporālē. **P**ro quo sciē dum. q̄ de⁹ diuisit totū temp⁹ i duas partes sc̄z in tempus merendi. z in tempus p̄miādi. **T**emp⁹ merendi est i hac vita. z durat q̄s̄diū durat p̄sens vita. in quo meremur p̄ opa misericordie. patientie. iusticie zc. **T**empus p̄miādi est in alio mundo. quia ibi nō est tempus lucrādi aliquid. **Q**uia licet sancti qui sunt in paradiso faciant multa bona opera z virtuosa. tamen illa nō sunt ad meritum gratie. sed sunt in premiū z salariū glorie. **D**e his duabus partib⁹ temporis auctoritas. **T**empus flendi z temp⁹ ridendi. **T**empus plāgen di. temp⁹ saltandi. **T**emp⁹ belli. tempus pa- cis. **E**ccl̄s. iij. **N**ota tempus flendi. s̄. pecca-

ta est in hoc mundo p̄ contritiōem. z mala primi p̄ compassiōem. plagas christi p̄ deuotionem. z paradisu per desideriu z cōtemplatiōem. **T**emp⁹ ridēdi erit in alio mundo in gloria. vbi non est fletus. immo absterget deus omnē lacrimā ab oculis sanctoruz **A**pocal. vii. **I**tem tempus plāgen di ē hoc mundo. **Q**uidā plangunt mortem filiorum. vroz mortem viri z econuerso. **Q**uidam bonoz amīcoz. quidā plangunt temp⁹ perditū in quo nullū bonū fecerunt di. **M**iser ego sum religiosus. z sunt. xxx. anni q̄ habitū por- to. z nullum bonū feci zc. **I**dez de p̄sbyteris z laicis. **T**emp⁹ saltandi erit in alio mundo. **U**num saltum siue coreaz faciunt sancti patres z patriarche. cum quibus tripudiāt. p̄- sone q̄ fuerunt misericordes. **A**liuz modo faciunt p̄bete cum quibus tripudiant deuoti. **A**liū apostoli cum charitatiuis. **A**liū martyres cum penitentib⁹. **A**liū virgines cū continentib⁹. **E**ccl̄sia. **P**ascis inter lilia sept⁹ coreis virginū. sponsus decorus gloria. sponsus q̄ reddens p̄mia. **Q**uocunq̄ pergis s̄gines sequunt̄. atq̄ laudib⁹ post te canētes cursitat̄ hymnosq̄ dulces p̄sonant. **T**ep⁹ belli ē in s̄ mūdo. in q̄ oportet nos bellare s̄ munduz p̄ patientiam. **Q**m̄ mund⁹ dat tribulationes. aduersitates. derisiones bonis p̄sonis. **S**ecundo s̄ carnē p̄ abstinentiam. **C**aro em̄ bellat dando malas inclinatōes z desideria zc. sed vincit̄ abstinentia. **T**ercio s̄ demonez p̄ humilitatē. q̄ sicut ipse est damnat⁹ p̄ supbi- am. sic vellet q̄ omnes essem⁹ supbi vt cuz. eo essem⁹ damnati. sed vincit̄ humilitate. **T**empus pacis z quietis ē in alio mūdo. **A**uctas. **S**edebit p̄s me⁹ in pulcritudine paciaz in tabernaculis fiducie z i requie opulēta. **I**sa. xxxij. **E**cce quō de⁹ diuisit temp⁹ in temp⁹ merendi in hoc mundo. z in tempus p̄miādi i alio mundo. **A**utoritas x̄pi in qua ponit̄ septem premia seu beatitudines in paradiso **D**at̄h. v. di. **B**eati pauperes sp̄i: q̄m̄ ipso- rū est regnū celoz zc. **P**auperes sp̄i sunt illi qui despiciunt omnia bona mūdāna. etiaz si sint diuites nō ponūt ibi cor nec spem. s̄z ser- uiant sibi de diuitijs in necessitatib⁹ z nō in vanitatib⁹. **A**lii dicunt etiā pauperes sp̄i i ma-iori gradu. sicut sunt illi q̄ p̄pter deū dimiserūt omnia q̄ habēt z p̄nt habere. vt sancti aposto- li. **C**hr̄stus dicit q̄ ipsoz est regnū celozum. **E**cce p̄miū. **S**ecōdo. **B**eati mites. **E**cce me-

Dominica in. lxx.

ritū. qm̄ ipsi possidebūt terrā. s. viuētū. **Ecce** p̄miū. **D**ites sunt q̄ nolūt facere pompā in ornatu. vestitu. nec scutifer. nec eqs. s. i cor/ de 2 i ore 2 gestu sunt simplices. **Tercio.** **B**ati q̄ esuriūt 2 sitiūt iusticiā. Quia als gens se occideret. s. qm̄ vidēt illū suspēsū p̄pter furtū. 2 illū p̄pter homicidiū rē. dicūt. cauebo a tali bus. **Prop̄t̄** dñi t̄pales q̄ faciūt iusticiā. ba bēt h̄ magnū meritū. 2 i celo h̄nt magnū pre/ miū. qm̄ ipsi saturabūt. **Quarto.** **B**ti q̄ lugēt. s. 3 pctā. **Ecce** meritū. qm̄ ipsi p̄solabunt. **Ec ce** p̄miū. **Quinto.** **B**ti misericordes. q̄ ad in star seminatoris i tpe messis. s. die iudiciū me tent. qm̄ ipsi misericōdiam p̄sequent. **Sexto.** **B**ti mūdo corde. s. ab odio. rācore. inuidia. mala volūrate. a mal' desiderijs. qm̄ ipsi deū vide/ būt. **Septimo.** **B**ti pacifici. i. pacē facientes cū inimicis. dicit **Aug.** i li. de fm̄oe dñi l mon te. q̄ h̄ meritū ē ma' iō p̄miū correspōdens ē ma' qm̄ filij dei vocabunt. **Octaua.** **B**ti q̄ p̄secutiōem patiunt p̄pter iusticiā. **Ecce** meri/ tū. qm̄ ipsoz ē regnū celoz. **Hono.** **B**ti est. cū maledixerint vobis hoies. 2 dixerint oē ma/ lū aduersū vos mētiētes p̄pter me. **Gaudete** 2 exultate. qm̄ merces v̄za copiosa est in celis. **Dat. v.** **S**cōm ḡ duratiōem t̄palē q̄ i h̄ mū do nouissime incipiūt mereri. in alio mūdo p̄mian' p̄mi. si p̄mi ex hac vita decedūt. **Iō** dicit. **E**rūt nouissimi p̄mi. s. in glia. et p̄mi in merito nouissimi i p̄mio. **Verbi** grā. **Q**uis p̄mo incepit mereri et eē in fuitio xpi. **Petr'** ap̄ls v' latro. **Certū** ē q̄ **Petr'** q̄ iā incepit i p̄ncipio p̄dicatōis xpi. latro autē in fine. tñ la tro fuit p̄m' in glia. q̄ eadē die fuit in padiso 2 habuit paradisu. 2 petr' stetit adhuc p. xxx. annos. **I**dē de s̄gine maria 2 brō stephano. cū stephan' fuit p̄m' in glia q̄ virgo **Maria.** **I**dē de **I**ohe euāgelista q̄ fuit de p̄mis disci pulis xpi. 2 de **P**aulo q̄ fuit de vltimis. quia post ascēsiōē xpi adhuc p̄seq̄bat xpianos. et tñ **P**aul' fuit p̄m' iōhe in glia. bñ p. xx. annos **I**dēz de nobis. vn' religiosus erit q̄ seruiuit xpo. xl. annos. vel. l. fuādo regulā. vota. ceri/ monias. 2 vn' hodie p̄fitef 2 morif in sc̄ritate **I**ste q̄ fuit nouissim' in merito. erit tñ p̄m' in p̄mio in glia. **I**dē de p̄sb̄is 2 laicis. **Q**uot sūt in mūdo q̄ tenēt sanctā vitā. amore q̄z de' su/ stinet mūdū. q̄ als diu fuisset p̄sump'. forte p̄pter peccata inhabitantiū. patet hoc pulcre **Ben.** xvij. q̄ si. x. iusti fuissent inuēti in sodo mis 2 gomorra. pep̄cisset oibz. **S**ic em̄. **P**ro/ pter. x. nōn delebo eos. **T**ales aliqui diu dño

seruiūt. et hodie baptizat infans et morif. il/ le ē p̄m' in glia. **I**ō tales nō sūt fēdi. q̄ p̄spero nauigio p̄cedūt vos ad portum salutis. i. ad **Thes.** iij. **N**olum' vos ignorare de do' miē ribz nō p̄ristemi sic et ceteri q̄ spem nō ha/ bēt. **E**rgo fm̄ duratiōez t̄palē erūt nouissimi p̄mi. **D**ico sc̄do q̄ p̄dictū s̄bū ēvez fm̄ cō ditōem mūdānalē. **C**ōditio mūdānalis ē. q̄ p̄speritas. s. diuitiaz. bonoz 2 dignitatz. c. elōgat 2 retrahit boiem a deo. inc̄m q̄ ille q̄ ē in p̄speritate obliuiscit deū. **N**ota ad hoc sili tudinē de illo q̄ cū magnis delectatōibz 2 la/ boribz enutrit falconē p̄ tres vult quattuor: an nos. et aliquoties fugit nec vult ad dñi 2 redi re qm̄ ab ipso vocaf. et hoc ideo ē. q̄ habz sto machū plenū. **I**ta est hodie in mūdo d̄ mul/ tis. **D**e' nutrit p̄sonas diuites q̄bz dat p̄spe ritates. diuitias 2c. q̄ null' p̄or ista dare nisi de'. **D**ñs pauperē facit 2 dirat. hūiliat 2 sub/ limat. **N**ull' dicat q̄ habeat p̄ijs laboribz. q̄ multi sūt q̄ laborāt q̄ tñ nihil lucrant. **D**e' dat totū **E**t multi qm̄ sūt pleni recedūt a deo **Ecce** fugā. **I**ō sunt pauci diuites 2 deuoti i mūdo. q̄ talis ē p̄ditio p̄speritatis mūdāna lis 2c. **S**uētās. **I**ncrassat' est dilect' et recalci trauit. incrassat'. impingnat' dilatat'. **D**ere/ liqt deū factorē suū. et recessit a deo saluari suo. **D**euē. xxxij. **N**o. incrassat'. s. delicis. im/ pingnat' diuitijs. dilatat'. s. bonoz. officij dignitatibz. **I**deo dereliquit deū factorē suū 2c. p̄ mundanāle p̄speritatē. **O**pposituz facit aduersitas q̄ facit hoiez venire ad deū. sic trē bulatio. infirmitas. persecutio paupertas 2c. **Q**m̄ sicut falco plen' recedit a dño suo. s. qm̄ esurit statim venit ad manū qm̄ vocaf a do/ mino. sic diues plen' recedit a dño. sed pau/ per ad primā vocē qm̄ vocaf a dño. s. in p̄dica tione vel als. statim venit. p̄terif. confitef 2c. **S**implices statim p̄uertunt ad deū. sed di/ uites minime. **B**n̄ potestis p̄dicare 2 dicere. **Ecce** qlē bz aduersitas p̄ditōez et efficaciā q̄ facit venire boiem ad deū. qd̄ patet ad oculū **E**rit vn' scutifer iuuenis fortis et robust' qui totū tps suū expendit eq̄tando. rapiendo. su rando 2c. sed qm̄ capif et sententiaf. tūc p̄fitef et petit veniā. penitet et dolet. **B**reg'. **M**ala q̄ nos h̄ p̄mūt ad deū irespellūt. **N**ō fm̄ cō ditōem mūdānalē i mūdo sūt p̄mi reges. p̄n/ cipes. duces. comites. barones. papa. cardi nales. platiz. **N**ouissimi autē sūt panpes. sim plices p̄sone iu omni loco tam in ecclia q̄ in platea et in via et in mēfaz. **S**ed apud deū

Sermo. III.

sunt pmi. qz aduersitas facit ipos ire ad deū
Et pmi fm mundū sūt nouissimi apud deū.
qz pseritas elogat ipos a deo. **E**cce quō sūt
nouissimi pmi. et ecōuerso. fm mūdi p dicitōz.
De h dabo vobis miraculū z exemplū sacre
scpture qd tps pdicauit de diuite epulone z
paupe Lazaro. **L**u. xvj. **D**ñm paup mendic?
Lazarū q fm mundū erat nouissim^o. apd de
um fuit pmi^o. **D**e diuite q fm mūdū erat pri
mus. sed fm deū fuit nouissim^o i inferno. **F**a
ctū ē aut vt moreret medic^o z portaret ab an
gel^o in sinu abrahe. **D**ortu^o ē aut et diues. et
sepul^o ē in inferno. **E**xemplū aut fuit de **D**a
uid et fratribz suis. **j**. Reg. xvj. **Q**ñ de^o voluit
dare regē p pto isrl. dixit de^o **S**amueli p pbe q
iret in ciuitatē betbleē ad **J**sai. q hēbat mul
tos filios dicens. q vngeret in regē vnū d fi
lijs suis. s. illū quē sibi ostenderet. **N**ota **J**sai
vocaui aminadab et alios sex et successiue.
vltimo hō ex insu samuelis dauid. **E**t tunc
ait dñs. **S**urge et vnge eū. ipse ē em. **A**o. h
storiā qz pulcra. **S**aul fuit eiect^o de regno co
ram dño vltimus. corā mūdo pmi^o. **D**auid
hō pmi^o corāz dño. abiect^o mūdo. **E**t dic quō
primi erunt nouissimi. et econuerso fm con
ditōem mūdi. **S**up hoc sc̄i doctores dant
vnā similitudinē talē. s. de falcone et gallina.
qz falco q̄s diu viuūt seruat diligēt. **N**ota p
cticez. **O**ppositū ē de gallina z. q nō pmitti
tur intrare camerā dñi. **S**ed post mortē mu
tat soz. qz gallina ē prima. et portat cum ma
gno honore inter duas scutellas argenteas
corā dño. **F**alco aut ē nouissim^o. qz p̄icit in
sterq̄ inio. **I**dē in pposito de diuite z paupe
z. **D**oraliter nota hic p diuitibz vt custodi
ant se. et caueāt a pctis taliter. q sicut sunt p
mi in hoc mūdo. sint etiā primi in alio corāz
deo. **Q**ñ diuitie vel sunt acq̄site iuste vel in
iuste. **S**i iniuste debēt restitui. **S**i iuste: de
bent in necessitatibz expēdi et nō in vanitati
bus. sed facere ex ipsis opa misericōdie. pietatis.
z. **I**dē si es in magno honore pstitut^o. cogi
ta q es imago dei cui fit honor dicendo. **N**ō
nobis dñe nō nobis. sed nomi tuo da gliaz
z. **I**dē de delicijs. de quibz potes recipere
fm statū tuū. s. nō trāscendere limites pre
ceptoz dei. **N**ota de quolibet statu fm libi
tū. **P**aupe aut q in h mūdo nō habēt dele
ctatōes magnas. s. amaritudines. miseria.
et paupertates. si ista recipiūt cum falsa patie
tie. licet in hoc mundo sint nouissimi. in alio
mūdo apud deū crunt pmi in glia. **I**deo di

cit scptura. **G**loriet^o humilis in exaltatōe sua.
diues aut in humilitate sua. qz sicut flos senē
transibit. **E**roz^o ē em sol cuz ardoze. et arefe
cit senū. et flos ei^o decidit. et decor vult^o eius
deperit. **I**ta et diues in itineribz suis marce
scet. **B**eat^o vir q suffert tentationē. qm cū p
bat^o fuerit. supple patiens. accipiet co. vi. **J**a
co. j. **D**ico tercio q verbū ppositū est verū
fm affectōem cordialem. **D**octrina est mu
nis sanctoz doctoz in theologia q merituz
gratie in hoc mundo. et premiū glorie in alio
magis venit ex affectōe cordis et seruoze spi
rit^o qz ex multiplicatōe bonoz opez. **Q**uan
to em homo plus habet vl^o minus de carita
te. tanto est primus vel nouissimus. siue ma
ior vel minor apud deum. **V**erbi grā. **S**int
duo quozū vnus facit magna opera penitē
tialia. ieiunādo. orādo. magnas elemosynas
dandoz. tñ nō facit ista cū magna affectōne
cordis et seruoze spūs. licet sit in gratia dei.
tamē non est ita inflammat^o caritate vt opozte
ret. **A**lter autē nō facit tot bona opera. sed so
lū seruat ieiunia ecclesie. confitet^o et cōmuni
cat semel in anno in pasca. audit missam i do
minica solū. facit aliquas elemosynas. s. ista
opa facit cū magna affectōe cordis et seruo
re spūs. et cum magna caritate. ita q tot^o vi
del ignitus. **D**e his duobz q̄s habebit mai^o
meritū gratie hic. et in alio mūdo maius pre
miū glorie. **D**ico q iste secund^o. qz meritū es
sentiale seu principale nō cōputat^o fm multi
plicatōem siue multitudinē opez vel durati
onē tempis. sed maiorem vel maiorem cha
ritatem. **A**ug^o. **N**on numerositas opez. non
diuturnitas tempoz sed maior charitas me
lioz voluntas auget premiū. **E**t hoc patet
quō sunt multi nouissimi primi et primi no
uissimi fm affectōem cordiales. **E**t multi in
cipiunt seruire cum magno seruoze. vt beat^o
Anthonius. qui isto respectu dicunt^o primi.
q paulatim dimitrūt. vt religiosi i nouiciatu
et p̄byteri et laici iuuenes. sed quādo sūt an
tiqui et senes nullā habent deuotōem. **D**ia
ueterate diez maloz. **D**añ. xij. **S**ūt aliq̄ q
tepidez frigidez incipiūt fūire deo. s. paulatī
ascēdit z augmētant^o i seruitio diez in seruo
re spūs. hi q̄ sunt nouissimi fm affectionez
cordiale efficiunt^o pmi p spūalem diligentiaz
et seruoze. **E**t illi q̄ erant primi efficiunt^o no
uissimi p negligentia z in deuotionez. **I**deo
ap̄lus ad **P**hil. j. **D**io vt caritas vza magis
ac magis abūdet in scientia z in omni sensu

Dominica in. lxx.

Ideo dicā vob̄ miraculū de sobbia. Cui tra-
debāt clauē ecclie p̄stātinopo. z bob̄ deficiē
tibi dedit herbā cū magna affectiōe cordis z
feruore spūs. Ideo p̄pleta ecclia fuit inuēta
sc̄ptura in liminari dicte ecclie d̄ l̄ris aureis
Sobbia me fecit. Ecce quō totū op̄ fuit si-
bi attributū z nō illis q̄ dederūt tot milia flo-
renoz. s̄z sine magno feruore. Pr̄z q̄ quō itel-
ligit. Erūt nouissimi p̄mi z p̄mi nouissimi.

Sermo quintus.

Singulos denari

Singulos denarios accipietes murmurabāt. Mat.
xx. Sermo n̄ erit de difficultate z
subtilitate s̄bi p̄positi. Materia p̄templatio-
nis z deuotiōis p̄sonis deuotis z bone in-
structionis p̄ oib̄. sed p̄mo salutes s̄. maria zc.
Singulos denarios zc. Pro declaratiōe dif-
ficultatis theologice tacte in s̄bo p̄posito op̄-
tet dicere pabolā euāgelij breuit. qz intellectus
l̄salis siue hystorial ē fundamētū intellectus
spūal. Dicat hystoria ad l̄sam de illis q̄ mur-
murabāt dicit the. Singulos denarios ac-
cipietes murmurabāt. Nō veniam ad dif-
ficultatē theologice. Nec similitudo xp̄i ostēdit
quō xp̄s dat salariū gl̄e bonis p̄sonis z deu-
tis q̄ laborāt diligent̄ in vinea ecclie militant̄
p̄ bonā vitā. Nō ē difficultas i s̄ q̄ dicit sin-
gulos zc. In q̄ apparet q̄ nō dat nisi vnū de-
nariū cui libet. z nunq̄d p̄ tāto z tā lōgo serui-
tū nō dat pl̄. Sc̄da difficultas. qz videt q̄
oēs sint eq̄les i p̄mio gl̄e. Tercia difficultas
ē in s̄ q̄ dicit murmurabāt. s̄. vnus de alio. z
nunq̄d in paradiso ē murmur̄ inuidia. Has
tres difficultates volo nūc declarare. Quā-
tū ad p̄mū cū dicit. singulos denarios accipi-
entes. sciendū ē q̄ iste denari⁹ quē de⁹ dat bo-
nis op̄arijs in fine diei mūdi. s̄. vite t̄pis ē pa-
difus siue gl̄ia eterna. Hūc denariū dat de⁹
bonis op̄arijs religiosiis q̄ diligenter labora-
uerūt in vinea religionis ecclie. z p̄sb̄is q̄ si-
deliter laborauerūt in vinea ecclie. z bonis lai-
cis q̄ fideliter laborauerūt in vinea xp̄ianitatis
p̄ bonā vitā. S̄tia paradisi d̄r denari⁹ p̄pter q̄t-
tuor q̄ sunt in denario que illā gl̄iam signifi-
cant. Pr̄mū ē sc̄ptura. sc̄dm ē figura. terciū ē
circulatura. quartū est sonus. Quantū ad p̄-
mū sc̄ptura q̄ ē in denario significat gl̄az aie
beate. q̄ statim q̄n intrat paradisu h̄z noticiā
z scientiā clarā de oīmb̄ sc̄pturis mūdi. etiā
si in hoc mūdo fuerit rustici⁹ siue pastor rudis
Et sicut sc̄ptura ē i vtrāq̄ p̄te denarij. sic sta-

tim aia beata h̄z vtrāq̄ scientiā. s̄. de deo z de
creaturis. qz subito aia h̄z sciam de sc̄tā trini-
tate de p̄re z filio z spūsc̄to. Itē ex alia p̄te vi-
det statim cōiūctiōem humanitat̄ xp̄i cū diui-
nitate. Tūc dicit aia. O nūq̄ potui istud in-
telligere vsq̄ mō. Videt etiā xp̄m i hostia cō-
secrata. sicut nos videm⁹ imaginē nr̄az i spe-
culo. quā nos nō videm⁹ mō nisi p̄ fidē. Tūc
dicūt aie br̄. Sicut audiuimus. s̄. p̄dicare i
mūdo. sic vidim⁹ i ciuitate dñi. Ecce sc̄ptura
vni⁹ partis denarij. Ex alia p̄te aia h̄z scienti-
am creaturaz oim artij z sciaz mūdi. etiāz si-
lit aia vni⁹ pueri vni⁹ diei. statim scit totā grā-
maticā z logicaz zc. p̄ q̄ aliq̄s p̄b̄oz sciuit
vni⁹ q̄s. Scit oēs naturas z p̄prietates aialiu⁹.
aniū. pisciū. lapidū. herbaz. fructuū z elemē-
toz. stellaz. cognoscit oēs angelos z nomia
coz z sanctorz. Bregi. Quid ē qd nō videat q̄
videntē oia videt. Ergo b̄ndictus est ille qui
studet in libro bone vite. Multi vadunt ad
studia diuersa. x. xij. vel. xij. annis. z t̄n paruz
acq̄rūt de sciētia. sed in paradiso subito habe-
tur. Patet q̄ quō denari⁹ significat illā gl̄iam
p̄pter sc̄pturā vtriusq̄ p̄tis. Auc̄tas. Vincen-
ti dabo māna absco. z dabo illi calculū. cādi. et
in calculo nomē nouū sc̄ptū. qd nemo scit ni-
si q̄ accipit. Apoc. ij. Nota vincenti. s̄. occasio-
nes mūdi. inclinatioēs carnis. z t̄tatioēs dia-
boli. Dabo māna absco ditiū. z significat de-
lectatioēs gl̄e q̄ nūc nobis absco dite sunt. sed
dauid sensit q̄n dixit. Quā magna multitu-
do dulcedinis tue dñe: quā absco diti timen-
tib̄ te. loquit̄ de timore filiali zc. Et dabo il-
li calculū. s̄. margaritā siue perlā p̄ciosam lu-
centē. i. scientiā clarāz absq̄z obscuritate aliq̄.
Et in calculo nomē nouū sc̄ptū. i. scientiam
oim scientiaz. Secūdo q̄tuz ad figurā ima-
ginis que est in denario significat gloriā cor-
poris quam habebit in die iudicij. Quia si-
cut corpa laborauerūt simul cnz animabus
in vinea christi in bonis operib̄. Ita non so-
lum anime. sed etiā corpa vult dare gloriā.
p̄pter hoc in iudicio generali resurgēt omnia
corpora vt recipiant claritatē. Qualis glo-
ria erit et qualis delectatio quando gl̄ia ani-
me redūdabit in corp⁹. Itē imago regis que
est in denario h̄z coronā in capite cū q̄tuor
lilij. que significant quattuor dotes corpo-
ris gloriofi. s̄z p̄ma erit impassibilitas. Ho-
do modica spina siue lapis nos cruciat. sed
tūc corp⁹ erit impassibile sine aliq̄ passioē. q̄a
nec ignis nec aqua zc. Secūda erit claritas

Sermo. v.

Nō vn' ē niger al' al'bo zc. s. tūc iusti fulge-
būt tanq̄ sol. imo plus. Tercia erit agilitas.
Nō habem' corpa graua. qz vit possumus
nos portare. sed tūc erūt leuia ad instar men-
tis q̄ subito zc. Quarta erit subtilitas. Nō
leuit' impedimur ne trāseam'. sed tūc a nullo
poterim' retineri qn transeam' quocūqz vo-
luerim' ire. Ecce qd significat imago regī cū
corona i denario. Ideo dixit dauid in psona
xpi resurgētis. Refloruit caro mea. Idez erit
de nobis i resurrectōe generali. Ideo ap' plus
Nostra puerfatio in celis ē. s. q̄tū ad gloriāz
animāz. vñ z saluatorez expectam' dñm nrm
Ihm xpm. q̄ reformabit corp' hūilitatis nre
pfigurātū corpi claritatis sue zc. ad Phil. iij
Tercio q̄tū ad circulatūrā sine rotunditatē
que est sine pncipioz sine fine in denario. q̄ si-
gnificat pperuitatē glie. qz illa glia nō dat ad
diē. mensē. siue ad annū. sed imp'petuū In
hoc mūdo seruiūt serui z ancille ad certū tē-
pus p certo salario. Nō sic de'. sed vult qz hō
seruiat ei de tota vita sua. z ipse dat salarium
glorie eternaliter. Ideo dicit xps in die iudi-
cij. Ibi hī i suppliciu eternū. Iusti autē i vi-
tā eternā. Dat. xxv. Quarto q̄tū ad sonuz
denarij Denarij significat officiu quod erit i
glia. nō q̄ ibi erit officium sartoz. pellificū. z
sic de alijs. sed solū erit ibi officiu ecclesiasti-
coz. s. laudare deū sine tedio z ipm bñdicere.
Dauid. Beati q̄ habitant i domo tua dñe. i
secula seculoz laudabūt te. Er his quattuor
glia padisi d: denarij. Quātū ad scōbz dif-
ficultatē cū dicit. singulos denarios accipi-
entes. videt' qz oēs sint equales i pmo glie
Datime qz dicit euāgelium. Hi nouissimi
vna hora fecerūt. et pares illos nobis fecisti.
Rūdeo z dico. qz i glia nō sūt eq̄les. imo ē ibi
magna dñcia z diuersitas. Un' xps dixit de
Johāne. Int' natos muliez nō sur. ma. ioh.
bap. Qui autē minor ē i regno celoꝝ maior ē
illo. Dat. xj. Er q̄bz vbi ptz. qz nō oēs sunt
ibi eq̄les. imo aliq̄ sunt ibi minores. aliq̄ ma-
iores. Quare ḡ dicit. singulos denarios acci-
piētes. Pro hui' vbi declaratōe nota. qz licet
sol eq̄liter tangat oēs sibi p'sentes. nō tñ equa-
lit' oēs sentiūt ei' calozē. qz nō sunt oēs eq̄les i
cōplerione. nec equaliter induci. nec equaliter
iuuenes vel senes. Ita ē in padiso. Quia licz
oēs habeant eundē denariū glie non tñ sunt
equales oēs beati. imo fm qz in h' mūdo cuz
minori vel maiori diligētia z caritate serue-
rūt xpo. sic habēt minozē vel maiozē gliam i

paradiso. Sol em̄ iusticie xps de' noster. eq̄-
liter tangit oēs. sed ipsi nō sunt eq̄liter beati.
Sicut luna z om̄es stelle recipiūt claritatez
a sole. Sed vt clare ptz ad oculū nō oēs eq̄-
liter illuminant. Quia pl' recipit luna de cla-
ritate solis q̄z alie stelle. z sic de alijs. fm qz di-
uerse p'ditōes z p'uerates stellaz sunt. Ita de
sole iusticie z de sanctis. qz nō sunt oēs equa-
les i meritis. ideo nec in glia. Iō dicit ap' plus
Stella differt a stella in claritate. Sicut re-
surrectio mortuoz. j. ad Corinth. xv. No. ali
am similitudinē de rege plures filios habente.
quoz vn' est paru' qnqz annoꝝ. ali' decē. ali'
duodecim. Alij sunt magni quos rex induit
om̄es de eodē panno p'cioso de auro. Tertū
est qz pl' ponit de panno in veste filij maioris
q̄z minoris. tñ om̄es sunt p'tenti de suis ve-
stibz nec vellent pmutare. licet pl' de panno
sit in vna q̄z in alia. Idē de veste glie. Quidā
sancti sunt minores. qdā maiores. q̄s om̄es
de' induit de eadē pecia panni p'ciosissimi
glie. sed vn' habet pl' q̄z alter. fm qz habuit h'
maiozē caritatē meliozēqz voluntatē. Nō cre-
datis qz qui ē maior in genere vel sciētia vel
diuitijs vel potētia sit maior in glia. sed q̄ su-
erit maior in caritate dei z primi. Aug'. Ma-
ioz caritas melioz qz voluntas auget meritū
Quantū ad terciā difficultatē cum dicit
Et murmurabāt. An in celo vn' murmurat
contra aliū. Rūdeo qz nō. qz inter eos nulla
ē inuidia. s. amor z solatio. quare ḡ dicit the-
ma. Singulos denarios accipientes mur-
rabāt. Pro cui' declaracione sciendū. qz mur-
muratio est secreta locutio q̄ fit cōtra aliquē
duplici rōne. vel ex indignatōe. vel ex admi-
ratione. Ex indignatōe murmurat aliq̄s qn
qz qn p'cipit alicui aliqd. de quo reputans se
iniuriatū murmurat. vel ex admiratōe. sicut
qn d: de aliq̄. Bñdicit' de' z quō ascēdit iste
in magno honore vel dignitate vel diuitijs.
nō est diu qz erat paup'. Prima murmuratio
est peccatū. Scōda nō De ista murmuris di-
stinctione auctas de iudeis cōtra xpm mur-
murantibz. Quidā ex admiratōe dixerunt
Pro certo h' hō bon' ē. multa bona opa facie
z multa mirabilia. p certo sanct' hō debz esse
S; ali' vt pharisei murmurabāt ex indigna-
tione di. qz habebat spm̄ familiarem. virtute
cu' eijciebat demoniazē. Auctoritas Mur-
mur multus de eo erat in populo. Et distin-
guit. Quidam em̄ dicebant. quia bonus est.
Alij autem dicebāt non. sed seducit turbas.

Dominica in. lxx.

Nemo tñ palā loquebat de illo ppter metum iudeoz. **Joh. viij.** Nō rñdeo ad difficultatē In hoc mūdo ē murmur et indignatōne ppter inuidiā. **Hec** murmuratō est mala. ptra quā dicit scriptura. **Omnia** facite sine murmurationibus ad **Philip. ij. et Sap. ij.** Custodite vos a murmuratione que nihil pdest. In paradiso aut nō est murmur et indignatōne. sed ex admiratōne. qñ beati vidēt aliquē q̄ mō incēpit seruire deo et morit̄ in grā. et xps dat sibi glīam. dicūt sancti. **O bñdict⁹ de⁹** iste vixit i peccatis magnis. xxx. vel q̄draginta. vel. l. annis. et mō nouiter cōuersus hz tantā glīaz. **Credatis** q̄ isto mō sancti loquebant d̄ Paulo ap̄lo admirātes cū fuisset tā magn⁹ psecutor xpianoz. et modo sit tā magn⁹ i paradiso. **Item** de beato **Mattheo** p̄r⁹ vsurario et. **Idē** de **Magdalena** cū sint q̄s plures virgines in paradiso q̄ nō habēt tantā glīaz. q̄ admirātes dicūt. **O bñdict⁹ de⁹** q̄ fecit istam cōuertī et exaltauit. **Hec** murmuratio sancta et bona. sic intelligit̄. **Singulos** denarios accipientes murmurabant. s. ex admiratōne. et nō ex indignatione. **Deo** grās.

Sermo sextus.

Multi sunt uocati pauci s̄o electi. **Dat. xx.** Inter alias magnas difficultates et subtilitates seti euāgelij ista ibemat; ē de maioribz scz de multoz vocatōe et paucorum electōne **Tria** sunt q̄ dāt magnā difficultatē s̄o the matis pposito. s. reuelatio diuinal. augmentatio natural. pdestinatio eternal. **De** pmo q̄ s̄bū. ppositū hz difficultatē ex reuelatōe diuina. **Qm̄** ex diuina reuelatōe facta brō **Johā** ni euangeliste. inuenit̄ in sacra scriptura q̄ tot sunt electi in glīa q̄ sunt innūerabiles. **Apo cal. vij.** **Vidi** turbā magnā quādinumerare nemo poterat. ex omnibz gentibz. tribubz et pplis stantes añ thronū dei. **Ergo** multi sūt electi et. **Gen. xv.** legif. q̄ **Abrahā** oplangens se cū deo. qz nō habebat heredē cū tot bona haberet. quē deus eduxit extra dicens. **Su** spice celū. et numera stellas si potes. **Et** dixit ei. **Sic** erit semē tuū. **Ecce** hic reuelatio diuina multoz electoz in dicta repromissioe. de qua dicit ecclesia. **Signifer** sanct⁹ **Dic**ha el resp̄ntet eas in lucē sanctā. quā olim abra he pmissit et semini ei. **Quare** ḡ dicit̄ thema **Multi** sunt uocati. **Rñsio.** pmo q̄ s̄bū xpi ē vix. et reuelatōes abrahe et **Johā**nis sunt ve

re et concordant. p distinctōem sic. **Qm̄** s̄ electis possum⁹ loq̄ duplici. vel absolute v̄l cōparatiue. **Primo** mō electi sunt multi. sic dicit **Johannes** in dicta reuelatōe sibi facta a deo. **Secundo** sunt pauci respectu multitudine damnatoz. **Et** sic loquit̄ xps pparatiue sic in manu plena arena sunt grana innumerabilia absolute. sed sunt pauca respectu illorū q̄ sunt in litore maris. **Et** de⁹ recepit manū plenā. **Et** oēs electi in manu dei sūt. **Itē** **Sap. iij.** **Iustoz** aie in manu dei sūt. et nō tangēt illos tormentū mortis. nisi sūt ocul⁹ insipientiū mori. illi aut sūt in pace et. **Sz** absolute loquēdo sunt tot q̄ sunt innumera biles. q̄t innocētes. q̄t martyres. **Dicit** sanct⁹ **Hiero.** q̄ si q̄libet die fieret festū q̄nqz miliū martyz dies anni nō sufficerent. **Quot** doctores. q̄t cōfessores. quot s̄gines. q̄t seti p̄nētes. q̄t sancti religiosi. clerici. laici. de matrimonio innumerabiles sūt absolute. **Sz** cōparatiue respectu damnatōrū pauci sūt electi. **Qm̄** añqz xps veniret in hunc mundū in carne hūana trāsuerūt de h̄ mūdo vltra q̄nqz. **D.** annoz et tot⁹ mund⁹ damnat⁹. ecce p̄ris paucis de p̄lo isrl̄ q̄ ibant ad lymbū sc̄ctoz patz. **Itē** tpe legis **Moysi** cogitate q̄t infantes mortui fuerunt absqz circūcissione. **Sic** mō tpe legis xpi. q̄t mortui absqz baptis mo. et de his null⁹ saluat. **Joh. iij.** **Amē** amen dico vobis nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aqz sp̄sācto. nō intrabit in regnū celoz et. **Itē** quot iudei. quot agareni. quot pagani et infideles. **Itē** quot mali xpiani. qz fides et baptis m⁹ cū bona vita saluat hominem xpianū. als non. **Quot** xpiani sūt q̄ licet habeāt fidē. tñ sūt supbi. auari. luxuriosi. et sic de alijs peccatis. **Quot** xpiani q̄ nō s̄t̄nt quolibet anno i q̄ dragesima. nec cōmunicant. nec seruant p̄cepta. nec dominicā. nec festa sanctoz. oēs tales damnat⁹. **Isto** modo comparatiue pauci sūt electi. **Nota** h̄ d̄ archidiacono lugduñ. q̄ p. xl. annos fuit in beremo in magna p̄nia postqz resignauit suis bñficijs. qui post mortem apparuit archiepo lugdunensi. **Qui** q̄siuit ab eo vt diceret sibi aliquid de alio mundo. **Qui** rñdit q̄ in die qua ipse obiit mortui fuerūt in mūdo. xxx. milia de q̄b solū quinqz fuerūt saluati. s. ipse et beat⁹ **Bernard⁹** qui illa die obierat. q̄ statim sine purgatorio ascenderant ad paradīsum. et tres descēderāt ad purgatoriu. alij quidē descēderāt ad infernum **Propter** hoc dicit christus **Dat.** septimo.

Sermo. VI.

Intrate per angustā portā. q̄ lata ē porta et spaciōsa via q̄ ducit ad p̄ditōez. Arta autē et strieta q̄ ducit ad vitā. et pauci inueniūt eā. Pauciores q̄ inuētā teneāt. Paucissimi q̄ eā p̄ficiant. q̄libz vult ire ad libitū Angusta portā p̄disi volūtas dei ē. Ad istā optet se restringere q̄ p̄disi vult intrare. Lata porta ē volūtas p̄ria. Arta via q̄ ducit ad vitā ē afflictō p̄nialis. Via spaciōsa inferni p̄uersatio mūdanal' bñ comedere. bñ bibere. luxuriari. delectari. vindicare se de iniurijs et. pauci sunt electi. Hec p̄ratio maxie apparebit i die iudicij. q̄n electi videbunt ad dexterā xp̄i iudicis pauci De h̄ p̄pha Isa. ponit duas similitudines: dicēs. Quō si pauce oliue q̄ remāserūt excutiāt ex olea. et racemi cū fuerit finita vindemia. Hi leuabūt vocē suā atq; laudabūt nomē dñi Isa. xliij. Dicit h̄ Lyra. p̄ excussione oliuarū et vindemiationū pauce remāhēt oliue. pauci racemi. Sic i iudicio pauci erūt electi i p̄pato ne. Ecce quō intelligit. mlti sūt vocati. pauci s̄o electi. ¶ Dico sc̄do q̄ s̄bū themat' h̄z difficultatē p̄ p̄destinatōez eternalē. Regula ē theologoz. q̄ diuina p̄destinatio est fundamentū et p̄mū p̄ncipiū saluatōis hoim. in s̄m q̄ nullus p̄t saluari nisi eternaliter fuerit p̄destinat'. Si ḡ pauci sunt illi q̄ saluant' oportet etiam dicere q̄ pauci sunt p̄destinati. Si ḡ de p̄destinavit paucos. q̄re nō p̄destinavit multos aut oēs. H̄q; em̄ fuissent p̄tā iā de paucos elegit. Quā autē p̄destinatio sit fundamentū saluatōis. Auētas. Quos p̄destinavit glo. eternaliter. hos et vocauit. s. p̄ p̄dicatiōes suas. s. apostolorū. et aliorū. Et quos vocauit. hos et iustificauit. s. p̄ p̄niam. q̄s autē iustificauit: illos et magnificauit. s. p̄ saluatōem. ad Roma. viij. Itē alia auētas. Elegit nos an̄ mūdū cōstitutōez. vt essem' s̄cti et immaculati i cōspectu ei' in caritate. q̄ p̄destinavit nos i adoptōem filiorū. ad Ephe. j. Quare ḡ de nō elegit seu p̄destinavit oēs. videt' q̄ nō fuerit liberalis i eligēdo seu p̄destinādo. Hodo q̄ ista materia est multū subtilis. oportet r̄ndere p̄ynam similitudinē talē. Semel in quadā ciuitate fuit inuēta vna magna congregatio seu multitudo latronū. q̄ p̄ curiā capti et sentētiati omnes ducebant' ad furcā. et dum irent rex intrauit p̄ ciuitatem. Qui vidēs eos dixit. Quid est h̄? Et fuit sibi dictū. q̄ omēs erant latrones iam ad suspendiū sentētiati. Rex autē respiciens eos: pepcit aliq̄b' de illis. et recepit illos in suos. Deinde fuit supplicatū regi. q̄ p̄ceret etiā alijs. Respondit rex q̄ ipsos nō traheret ad se sicut alios recepat. sed placeret sibi q̄ eēt soluti. et si vellent fugere: fugerent. Qui soluti noluerunt fugere. et ideo fuerunt suspensi. Sic in p̄posito. sciatis q̄ quicquid in h̄ mūdo euenit. et q̄cūq; eueniūt oia p̄ntia deo fuerūt. nec in aliq̄ euentu creuit sua sc̄ia. q̄ inuariabilis ē. Et videbat q̄ oēs hūane creature naturalit' ibāt ad furcā inferni. q̄ naturalit' null' ibat ad paradysū. de q̄b' elegit aliq̄s ad se tra-

baptismalis. penitentie sacramentalis. obedientie general' Sed gētes nolūt exire de caritate. q̄m iudei nolunt exire de carcere. q̄m iudei nolunt exire de carcere machometi. nec supbi de carcere supbie. et sic de alijs. Iō si nō saluant' est culpa gentiū. et non dei. quia nō vult cogere libez arbitriū. sed inducit et cōsulit. Hoc bonū est et acceptū corā saluatore nostro deo. q̄ vult oēs homines saluos fieri. et ad agnitōem veritat' venire. q̄ dedit redēptionē semetipm. p̄ omnib'. j. ad Thim. ij.

¶ Dico tercio q̄ s̄bū themat' h̄z difficultatē p̄ p̄destinatōez eternalē. Regula ē theologoz. q̄ diuina p̄destinatio est fundamentū et p̄mū p̄ncipiū saluatōis hoim. in s̄m q̄ nullus p̄t saluari nisi eternaliter fuerit p̄destinat'. Si ḡ pauci sunt illi q̄ saluant' oportet etiam dicere q̄ pauci sunt p̄destinati. Si ḡ de p̄destinavit paucos. q̄re nō p̄destinavit multos aut oēs. H̄q; em̄ fuissent p̄tā iā de paucos elegit. Quā autē p̄destinatio sit fundamentū saluatōis. Auētas. Quos p̄destinavit glo. eternaliter. hos et vocauit. s. p̄ p̄dicatiōes suas. s. apostolorū. et aliorū. Et quos vocauit. hos et iustificauit. s. p̄ p̄niam. q̄s autē iustificauit: illos et magnificauit. s. p̄ saluatōem. ad Roma. viij. Itē alia auētas. Elegit nos an̄ mūdū cōstitutōez. vt essem' s̄cti et immaculati i cōspectu ei' in caritate. q̄ p̄destinavit nos i adoptōem filiorū. ad Ephe. j. Quare ḡ de nō elegit seu p̄destinavit oēs. videt' q̄ nō fuerit liberalis i eligēdo seu p̄destinādo. Hodo q̄ ista materia est multū subtilis. oportet r̄ndere p̄ynam similitudinē talē. Semel in quadā ciuitate fuit inuēta vna magna congregatio seu multitudo latronū. q̄ p̄ curiā capti et sentētiati omnes ducebant' ad furcā. et dum irent rex intrauit p̄ ciuitatem. Qui vidēs eos dixit. Quid est h̄? Et fuit sibi dictū. q̄ omēs erant latrones iam ad suspendiū sentētiati. Rex autē respiciens eos: pepcit aliq̄b' de illis. et recepit illos in suos. Deinde fuit supplicatū regi. q̄ p̄ceret etiā alijs. Respondit rex q̄ ipsos nō traheret ad se sicut alios recepat. sed placeret sibi q̄ eēt soluti. et si vellent fugere: fugerent. Qui soluti noluerunt fugere. et ideo fuerunt suspensi. Sic in p̄posito. sciatis q̄ quicquid in h̄ mūdo euenit. et q̄cūq; eueniūt oia p̄ntia deo fuerūt. nec in aliq̄ euentu creuit sua sc̄ia. q̄ inuariabilis ē. Et videbat q̄ oēs hūane creature naturalit' ibāt ad furcā inferni. q̄ naturalit' null' ibat ad paradysū. de q̄b' elegit aliq̄s ad se tra-

Dominica in. lxx.

hēdo eos. et hos p̄destinavit. Si dicat. et q̄re nō elegit alios. iniuriā fecit illi vt videt. Rñ/ sio. Nō ē vez. sicut nec rex fecit iniuriā latronibz q̄s nō recepit ad se. immo fecit eis gr̄as soluēdo vincula vt fugerēt si vellēt. Ita de^o de multitudine hoim et mltiez hūane nature elegit illos sic sibi placuit. et soluit vincula alioz p̄ libez arbitriū. qz si volūt fugere vicia et peccata p̄nt fugere. Jō si dānāt ē ex culpa eozū. Jō multi sūt vocati. pauci s̄o electi. S3 q̄libet bon^o xp̄ian^o d3 facere p̄putū q̄ s̄id elect^o. et facere suū conatū vt saluet. Jō dicit Petr^o ap̄ls. Fr̄es satagite vt p̄ bona opa certā v̄iaz vocatōem et electōem faciatis. ij. Pe. j.

Sermo septimus.

Quid hic stas

Qta die ociosi. Dat. xx. Thema dat mihi motiuū p̄dicādi s̄vnum defectū seu viciū. qd̄ nō cognoscit. tñ ē cā multo rū. i. viciū ociositatis. s3 p̄mo salutē s̄. maria. Quid h̄ stas. Thema ē s̄bū xp̄i reprehēsiuū dicēs. Quid h̄ stas. Dulte p̄sone sunt in h̄ mūdo decepte ex ignorātia. qz nesciūt qd̄ est ociositas. p̄pter qd̄ multoties illi q̄ laborāt in dicātur ociosi. et illi q̄ sunt ociosi iudicāt diligētes. Bernū. Ociosus ē n̄ tñ q̄ opatur nihil. sed ociosus ē q̄ p̄tinue laborādo nihil tandē inde lucratur. Ex q̄ s̄bo patet. q̄ nō solū q̄ nihil facit ē ociosus. sed etiā q̄ inutilit̄ opat̄ et in sero nullū lucz portat ad domū. iudicāt ociosus. Un̄ s̄m lucz q̄ h̄o facit ociosus v̄l diligens iudicatur. s̄bi gr̄a. Si q̄s laboravit tota die inutilit̄. et nullū lucz portat de sero ad domū. talis iudicāt ociosus ab vxore et ab oibus d̄ domo. Al^o q̄ tota die sedit. vt sutor v̄l scptor. tñ in sero portat lucz. talis nō iudicatur ociosus sed diligēs. Sic etiam sp̄ualiter qm̄ ille q̄ p̄ lucro tempali acquirēdo laborat p̄ terram et p̄ mare tam de die q̄ de nocte. et congregat multa bona. talis d̄ diligēs. S3 in sero mortis quando veniet ad iudicium. et xp̄s sibi dicit. Quid es lucratus. et nihil portabit. qz omnes labores tpales hic manebūt. De quo ergo viues dicit xp̄s. qz nullum bonum meritoriuū nec bonoz opez portas. Jō remittitur vt pauper ad hospitale miserorū. s3 ad infernū. Illi autē q̄ laborant in opibus sp̄ualibz seiuuando. orādo. missas audiendo ecclesias visitando. p̄sitent. cōmunicant. tales iudicant ociosi a p̄sonis carnalibz et mundanis dicētes. Del^o esset q̄ iretis fodere v̄l

filare. et h̄mōi. Decepti estis. quoniā tales in sero mortis qm̄ venient ad domum paradisi portabunt man^o et bursas cōscientie plenas thesauro meritorū. et poterunt dicere christo Dñe q̄nqz talenta tradidisti mihi. et ecce alia q̄nqz suplucrat^o sūz. Dat. xxv. Quinqz talenta. i. quinqz sensus corporales. ex quibz lucratur alia quinqz. s. oculis peccata fendo auribus missas audiendo et sermones. odoratu delicias despiciendo. gustu ieiunando. tactu corp^o affligendo. Cui dicit xp̄s. Euge serue bone et fidelis. quia in pauca fuisi fidelis. supra multa te constituā. intra in gaudiū dñi tui. Dat. xxv. De p̄sona autē que fideliter laborat in operibz sp̄ualibz. dicit scriptura sancta. Considerauit semitas dom^o sue. et panem ociosa nō comedit. Prover. vi. Sed illi qui sunt negligentes in opibz sp̄ualibus et ociosi. dure reprehendunt a christo d. Quid h̄ stas. Est autē ocium reprehensibile. quia est contra virtuales operatōem. Ideo dicit Quid stas ociosi. cōtra terrenalem habitationē. Ideo dicit. Quid hic stas. De p̄mo q̄ viciū ociositatis est s̄ virtualē opatiōnē. Jō reprehēdo dicit. Quid hic stas. ociosi cum deberetis operari virtualiter et meritorie. In sacra scriptura qm̄ aliq̄s reprehēdit. q̄a facit s̄ virtualē opatiōem cōiter reprehenditur p̄ quid. vt patet. put legis. Dat. xxvj. quando magdalena vidit xp̄m fatigatuz et labore. et ipsa ad ip̄m p̄fortandū et refrigerandū v̄xit eū v̄ngueto. De q̄ iudas et alij discipuli murmurauerūt s̄ illud op^o virtuosum magdalene. quos xp̄s reprehēdit. d. Quid molesti estis huic mulieri. Dat. xxvj. Ita etiā hic xp̄s reprehēdit ociosos. d. Quid h̄ stas. ociosi. Qm̄ de^o dedit nobis corp^o. locū. sp̄us. vt opemur meritorie hic d̄ q̄ vinam^o i alio m̄do. Nō. hic secretū theologie. Angeli mali statim p̄ peccatū fuerūt a deo p̄demnari irreuocabilit̄ et sine repatione. intantū q̄ passio christi nihil profecit eis. Sed nos expectat misericorditer per annum. vel p̄. x. vel. xij. vel. xx. et vltra ad penitentiam. Sed quare facit nobis istā gratiam et non angelis creaturis tam excellentissimis. quia nos habemus in quo possumus penitentiam facere. s. corpus siue carnem. quod non habent angeli. nec anime separate a corporibz. Ideo multū sum^o reprehēbiles si nō facim^o fruct^o penitētie in agro corporis seminando. Primo contemplationes deuotas in capite. s̄t^o in oculis p̄ p̄ctis

Sermo. I.

In ore orationes denotas seu hūiles. i. manibus largitōes et ynaz. i. pedibz pegrinatōes. i. toto corpore pniales afflictōes. ppter qd ociosis dicit xps. **Quid h statz ociosi.** p. 3. g. quō h viciū ociositatis ē s̄ p̄uale opatōz. **Mo.** h similitudinē d̄ illo q̄ nō hz agz neqz vineā in qb̄ possit laborare vt pvideat vxori z filijs. **Qd** attēdēs hō diues p̄mittit sibi possessiōes cū agris et vineis. oliuetis z arboribz vt opet z viuat inde. **Si** forte ille ē ociosus. qz nō curat laborare i p̄dictis. sed vadit p tabernas. ludos. lupanaria. z nihil facit. nūqd talē dign⁹ rephēsiōne. di. **Quid h statz ociosus.** In hac rephēsiōne sum⁹ oēs nos q̄ nihil habebam⁹. **Quibz** dedit de⁹ agz. p̄rij corpis ad laborādū merito. **Sen. iij.** Formauit de⁹ ho. d. li. f. zc. **Dedit** nobis vineas. s. ecclias. i. qb̄ sit vinū p̄ciosū. de q̄ dānati si possent h̄re vnā guttā cū s̄a cōtritōe saluarent. **Isto** vino iebriat̄ aia de glia dei p̄ auditū s̄bi dei. **Sed** sūt multi miseri q̄ nō curāt p̄parare agz corpis. imo ē ad instar terre inculcē. iō sūt ibi mltē male herbez spine pctōz. vbi abscondit̄ bestie venenose veneno luxurie. gule zc. **Nō** curāt d̄ vineis eccliarū. qz nolūt audire missas nec s̄mōes zc. p̄t h̄ dicit sc̄ptura puer. xij. **Qui** opat̄ terrā suaz saturabit panibz. **Qui** autē sectat̄ ociiū stultissim⁹ ē. **Et** loq̄tur d̄ diligētē z ocioso. **De** diligētē autē dicit. **Qui** opat̄ terrā saturabit panibz scz angeloz. de q̄ **Lu. c. iij.** **Brūs** q̄ manduca bit panē in regno de. di. q̄ si possem⁹ nos h̄re mō vnā micā. sufficeret nobis p centū annis vel mille ad vitā. **De** ocioso s̄o dicit. **Qui** sectat̄ ociiū stultissim⁹ ē. **Mo.** tres s̄d̄ stulticie. **Prim⁹** grad⁹ ē. **Stult⁹** q̄ p̄mittit p̄dere p̄ciosū thesaurū meritoz. **Secūda** stultioz. q̄n p̄dit p̄miū glie. **Tercia** stultissim⁹ ē. q̄n videt penas inferni sibi p̄paras z nō curat ipas vitare vl̄ fugere. cū eas p̄t p̄ p̄nias euadere. qz pctōz q̄ sine p̄nia inuenit. q̄n morit̄ statim i inferno p̄citur. **Dico** sc̄do q̄ viciū ociositatis ē s̄ trena lē habitatiōz. **Jōdic.** **Quid** h statz ociosi. s. i loco h̄ mōi. **Qñ** fit aliqd̄ s̄ cōitatē loci solet hō rephēdi p̄ h. dicēdo. h hō facit zc. **Ut** si aliqd̄ vellet facere aliquā imūdiā i camera regis vl̄ i ecclā rephēderet p̄ h. **Et** nūqd h̄z. **Isto** mō **Isa.** p̄pha rephēdit vnū. d. **Quid** tu h. aut q̄ si q̄s h. **Subdit.** **Expellā** te de statōe tua. z de misterio tuo deponā te. **Isa. xij.** **Hoc** mō xps rephēdit ociosos. d. **Quid** h statz ociosi. **In** q̄ oñdit q̄ viciū ociositatis ē s̄ trena lē habitatiōz. **Sic** si i optimo orto ortulan⁹ su-

stineret arborē aliquā infructuosā z sterilem diceretur sibi a dño vt quid terram occupat. **Sic** in optimo orto ecclie plātant̄ hoies velut arbores i baptismo. q̄s xps rigat sanguine p̄prio. qz als aqua nullā h̄zēt s̄tutē nec efficaciam. **Sed** q̄re plātant̄. **Nō** vt faciant fructū s̄tuosūz bonoz opoz z meritoz. de quibus dicit xps. **Ego** elegi vos z posui vos vt eatis z fructum afferatis. z fruct⁹ v̄z maneat. **Joh. xv.** **Nota** posui vos. s. in orto ecclie. vt eatis. s. p̄ opera s̄tutū in vitā eternam.

Diſtica in. l.

Sermo. j.

Semen est verbū

dei. **Verbū** istud habetur textua liter **Luce. viij.** et officiat̄ in euāgelio currentis dominice. **In** p̄senti sermone intendo vobis declarare virtutes edificatiuas quas habet verbū dei. sed primo saluetur virgo maria zc. **Ex** p̄uidentiā z ordinatione sp̄s sancti est talis ordinatio. q̄ res diuine ponunt̄ in sacra scriptura sub figuris. parabolis vel similitudinibz. **Et** hoc duplici ratione. **Prima** ratio sumitur ex augmentatione meritoz. **Secūda** ex multiplicatione secretoz. **De** prima. qz si veritates diuine clare ponerent̄ in sc̄ptura. nō esset tāt⁹ labor i studēdo z in q̄redo veritates. sed qz ponunt̄ in figuris. ideo oportet nos laborare vt inueniam⁹ thesaurū sapiētiē q̄si fodiēdo. **Jō** inter alia magna merita ē meritū magnū scruta-ri sc̄pturas. **Ideo** dauid i ps. cxvij. **Beati** q̄ scrutant̄ testimonia ei⁹: in toto corde exq̄rūt eū. **Beati.** s. hic p̄ grām. z in futuro p̄ gloriāz. **Qui** scrutant̄ testimonia ei⁹. q̄ in figuris ponunt̄ vt sine abscondita indignis z in denotis z negligentibz. qz si clare ponerēt̄ nō esset ibi meritū. **Secūda** rō est ex multiplicatione secretoz. **Ideo** quot sunt figure. pabole z similitudines. tot sunt secreta. **Jō** **Dauid** in p̄sona dei dicit. **Attēdite** p̄le me⁹ legē meā: inclinate aurē vestrā in verba oris mei. **Aperia** i parabolis os meū: loquar p̄positiōes ab initio. ps. lxxvij. **Nota** attēdite. i. intendite p̄le meus legem meā. incli. au. ye. in verba oris mei. **Ecce** p̄ma rō. **Secūda.** **Aperia** in pabolos scz sc̄pturā sanctā. **Jō** ex dictis rōnibus virtus verbū dei d̄z in themate p̄ similitudinē seminis. **De** semine em̄ verbū dei inuenit clare in sacra scriptura. qz verbū dei habet. viij. virtutes seu efficacias. que oīs ponunt̄ sub aliqua figura vel similitudine. **Et**